
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

GoogleTM books

<https://books.google.com>

ԻԿԻՆ

...րպան իծմէսի, Հազրէթի
 բնդեցիկին ստարը իման իլէ գահ-
 ըն գուրումասընտան թա նիհայէթի,
 , Ինսանըն էօլիւմիլ իլէ մահշէր տիվանը-
 աշիքեար օլմասընըն իւզէրինէ պէյիթլէր,
 ինսանըն գուլաղընա քիւբէ թարզընտա թագըլանագ
 պիր նասիհաթ :

معارف نظارت جلیله سنک ۷۴۰ نومرو لی رخصتنامه سیله طبع اولمشدر

Hayr Abraham ile
 Hovsep geghets'ilein
 resalesi

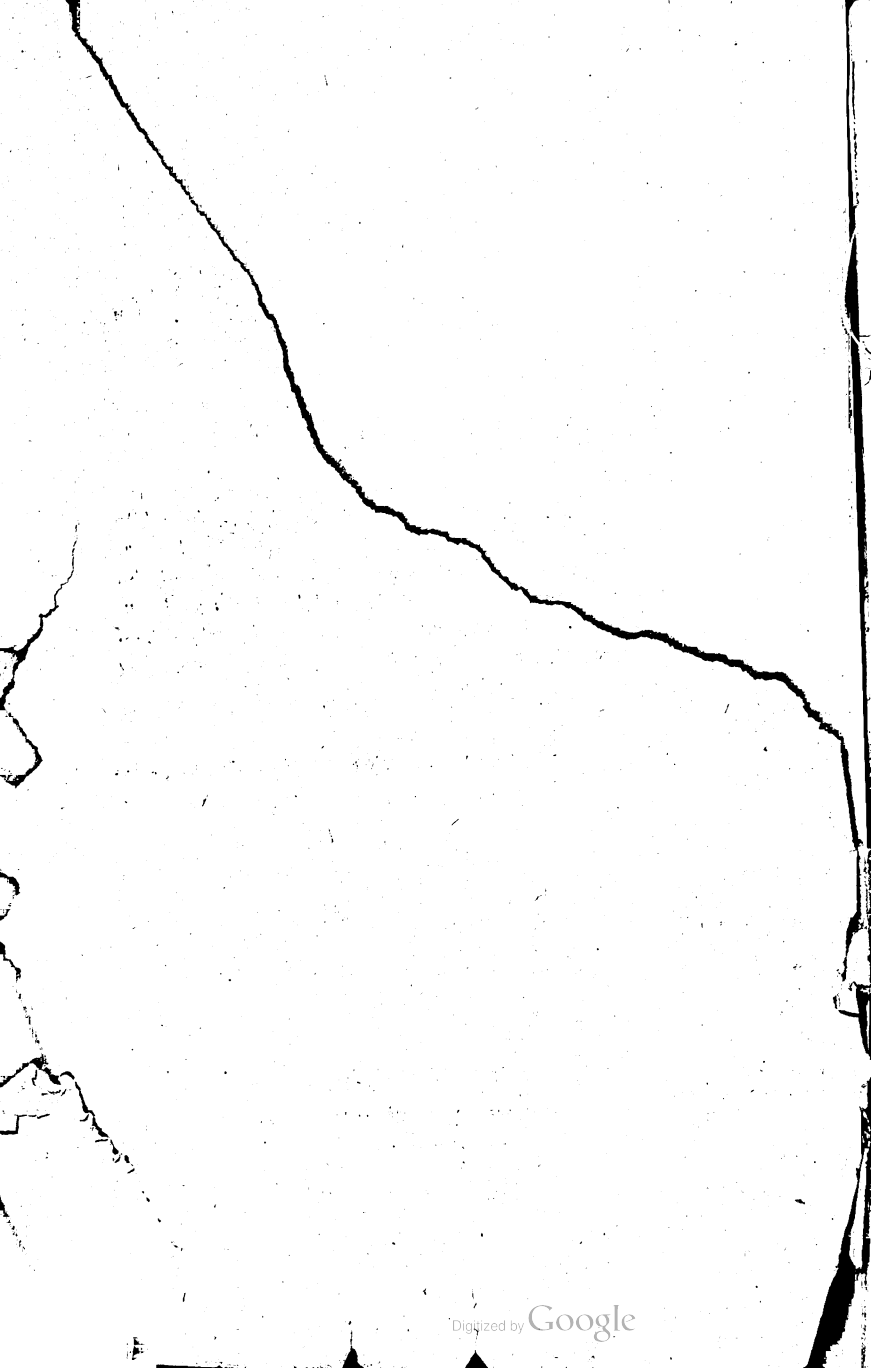

Grad
 135
 1238
 524
 1891
 Buhr

Ա Ս Ի Թ Ա Ն Է

ՄԱԹՊԱՍՅԸ Յ. ԳԱՎԱՅԵԱՆ

1891

BUHR
GRAD

BS
1238
.S24
H37
1891

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԷ

Յանոնն Հօր ևս Որդոյն ևս Հոգոյն սրբոյ

Եւ իւշ սըֆաթտա պիր Ալահը թանըյան տին-
տար Գրիստիան գարընտաշլարըմ, ճէնապը Ալահա
նասըլ իթիգատ իտէր իսէք, պու էօմրտէն սօնրա
վազը օլաճագ տիկէր պիր էօմրէ տախի էօյլէ իթի-
գատ իթմէլիյիզ: Պու ճիհէթլէ իշպու քիթապըն միւն-
տէրիճաթը շու աթիտէքիլէրտէն իպարէթ տիր:

Էվվէլա՝ Հայր Աբրահամըն էմրը Հագգա իսթի-
նատէն էվլատը Իսահակը գուրպան իթտիլի:

Իքինճի՝ Յակոբ նահապետին օղլու Յովսէփին պա-
շընտան կէշէն պէլպէրէ սապը իլէ թէհամմիւլ իտիպ,
նայիլի իւճրէթ վէ միւքեաֆաթ օլտուղու:

Իւշիւնճիւ՝ տիւնեանըն գուրուլըւշունտան ախ-
րընա գատար նագլի:

Տէօրտիւնճիւ՝ ինճէտէն ինճէյէ տիւշիւնիւլտիւյի
հալտէ պու էօմրիւն գըսսալըղը, վէ էօլիւմիւն վազթ
ու սաաթընըն պիլինմէմէզլիյի:

Իշթէ պուշլար նագլիյաթ իլէ նասիհաթ մագա-
մընտա վասֆ ու հիքեայէ օլունաճագ տըր քի, պիր
խաղնէ տէրուհինէ կիրէն ատէմին քէնտիսինէ լա-
զըմ օլան մէպլաղը ալըպ տիշարը չըգտըղը կիպի,
պու քիթապը օգույան քիմսէ տախի քէնտիսինէ եա-
րար տէրս ու նասիհաթը անտէն ախզ իթսէ կէ-
րէք տիր:

Հայր Աբրահամըն իսահակ էվլատընը գուրպան
իքմեսինին հազըր օլմասը :

ՀԱՅՐ ԱՌԲԱՀԱՄ ԻՍԱՀԱԿ ՕՂԼՈՒՆՈՒ

ԳՈՒՐԳԱՆ ԻԹՄԷՍԻ

1. Աբրահամ Ալլահը իմանլէ պուլտու ,
Մախտումըն գուրպանը Հագգտան էմր օլտու .
Բույասընտան գալգըպ կէօղլէրի տօլտու ,
Գալտըրտը սէմայէ տիտէլէրինի :
2. Տէնտի էյ Աբրահամ պիր էմր վար սանա ,
Գուրպան իտէճէքսին օղլուն սիւպհանա .
Զըգըպ շունտան չապուգ Գուտըս տաղընա ,
Կէօսթէրէյիմ սանա մահալլ եէրինի :
3. Աբրահամըն օլ տէմ ճանը թիթրէտի ,
Տիւշտիւ եէրէ աղլար ըտը վէլէտի .
Պո՛ւ մու իտի տէտի Հագգըն միւրվէթի ,
Սէմայէ գալտըրտը տիտէլէրինի :
4. Միւշքիւլ տիր պու տէտի Ալլահըմ պանա ,
Փէտէր նա՛սըլ գըյսըն պիր էվլատընա .
Աճէպ տայանը՞ր մը տօղուրան անա ,
Իշիտինճէ անըն ֆիղանլէրինի :
5. Մէլայիգ տէր խայըր սէօղ իքի օլմաղ ,
Ալլահըն էմրի տիր կէրույէ տէօնմէղ .
Պունտան պաշգա սէնտէն գուրպան իսթէմէղ ,
Գապուլլ իթմէղ ասլա րէճալէրինի :

6. Տէր Աբրահամ տիթրէր պու զայլֆ էլիմ,
Աման բահմ էթ Մէվլա գուրուտու տիլիմ.
Տայանամամ պունա նիճ օլուր հալիմ,
Ղայլպ իտէճէյիմ էօմրիւմ վարինի :
7. Հանի պանա Մէվլա իթտիյին վատէր,
Հէպ միլլէթէ պէնի իթմէքտի փէտէր .
Պունա հիչ ույաւրմը տիւնեատէ քէտէր ,
Իչիթ տէրունիմին ահուզարինի :
8. Վատ իթտին զիւրրիյէթ բէք չօղալաճագ ,
Կէօյիւն երլտըզարը կիպի տօլաճագ .
Պու էվլատըն սանա վարիս օլաճագ ,
Չապուգ քէսիյօրսուն էօմրիւն վարինի :
9. Սարա տէր քի նէ տիր նէ սայըգլարսըն ,
Ախ ու ֆիզան իտիպ հէր տէմ աղլարսըն .
Ույանըգմլսըն եօգ ույուգլարմլսըն ,
Պանա տա պէյան էթ սըր հալլէրինի :
10. Աբրահամ տէր Սարա սէն մէլիլ օլմա ,
Եաթ եէրինէ ասլա ույգուսուզ գալմա .
Պէնիմ կիպի սէն տէ աճըլա տօլմա ,
Ջէվճին սունար Հագգա նիյաղլէրինի :
11. Սարա տէր էյ զէվճիմ սէն նէ սէօյլէրսին ,
Տուա իթմէյօրսուն իլլա աղլէրսին .
Նի՛չիւն եիւրէյինի պանա աչմազսըն ,
Սագլայօրսուն պէնտէն էօգքէ սըրրինի :

12. Արքայաճամ տէր ինան տուա իտէրիմ,
Ճէնապըր Ալահըն էմրին կիւտէրիմ.
Պաղըտա կէօղիւմոնէն եալար աէօքէրիմ,
Եա գուլ ֆարգ իլթմէզմի իսեանլէրինի :
13. Սարա տէր քի պանա խիլաֆ աէօլէմէ,
Պէյհուտէ սէօղ իլէ կէօնիւմ էյլէնմէ.
Տէրունիմի երգըպ վիրան իյլէմէ,
Անլամաւըմ կիլմաի պէն էսրարինի :
14. Արքայաճամ տէր զէվնիմ սէն տույաճադսըն,
Ղէմ ու քէտէր իլէ գաչ եօլաճադսըն.
Հէմ տայանամայըպ պայըլաճադսըն,
Գօրգարըմ պօղարսըն Հադգըն էմրինի :
15. Պիր խալաւ արք տիւշէ իման էյլէմէ,
Եալվարըրըմ պանա պէօլէ աէօլէմէ.
Ապը եօգտան եէթէ տիւշիւպ աղլէմէ,
Պիլմէզսին շէյթանըն սէն ֆէնալէրինի :
16. Արքայաճամ տէտի քի մէլէք սէօլէտի,
Հադգըն էմրի ճիյերճիյիմ աաղլէտի.
Արթըրմադ զիւրըլթիլիմ վատար իյլէտի,
Իմտի տէ տէյիշտի օլ վատէրինի :
17. Ասրա տէր նէ իսէ պէն տէ տույայըմ,
Շու միւշէվլէշ հալտէն խէլաս օլայըմ.
Իսահակը տօղուրմաւըմ սալայըմ,
Տէֆ խաէյիմ պարի շիւպհէլէրիմի :

18. Աբրահամ տէր ծնու Հագգ իսթէր գուրպան ,
Էմր իյլէյօր մութլագ պունա եօգ իմքեան .
Պուլուննօւրմ, շիմտի պու տէրտէ տէրման .
Սէն տէ պիլմիշ օլ Հագգըն էմրինի :
19. Սարա պունու տույուպ հէման պայլտը ,
Էօլիւ կիպի օլ տէմ եէրէ եայլտը .
Նէտէն սօնրա տիթրէյէրէք այլտը ,
Տէրեալար տօլտուրտու եաշ կէօզլէրինի :
20. Տէտի նէ տիր աման տույտուղում սէօզլէր ,
Պէօյլէմի ումարտըգ Ալլահտան պիզլէր .
Տուրմասըն աղլասըն պու իքի կէօզլէր ,
Թաշլարա վուրայրմ պէն տիզլէրիմի :
21. Աբրահամ տէր կիտիպ ույանտըրայրմ ,
Օղլումա խապէրի պէն տույուրայրմ .
Հագգըն էմրի եէրինէ պէն վարտըրայրմ ,
Վէրսին պիզէ ղանի սապրլարընը :
22. Սարա տէր կէլ աման պէն գալտըրայրմ ,
Պիրտէնպիրէ պունու տույուրմայալրմ .
Պիր օղլում վար նասըլ պէն այրըլայրմ ,
Պայրլըրմ իշիթսէմ ֆիղանլէրինի :
23. Աբրահամ տէր կիթմէ սէն սէզտիրիրսին ,
Չիւն կէօզ եաշլարընը զապթ իտէմէզսին .
Ճէնապը Հագգա միլթիւ տէյիլսին ,
Սէն հէման կիթ կէթիւր լիպասլէրինի :

24. Պունու տիյէրէք գալգտը եէրինտէն ,
Պիրի լաղըմտը թուլթսուն էլինտէն .
Գանլը եալարընը սիւէրէք կէօզտէն ,
Ուսուլլա թուլթտու իսհակ էլլէրին :
25. Ույան գալգ սէվկիւլիւ պէնիմ էվլատըմ ,
Փէտէրինիմ սէնին սանմա քի եատըմ .
Կիտէլիմ սահրայա վար տըր պիր ահտըմ ,
Կէօրէլիմ Ալլահըն իհսանլէրինի :
26. Իսահակ տէր պապա գուլուն օլայըմ ,
Պըրագ պէնի ույգուլըլա տօյայըմ .
Վագըթ կէլտիլինտէ պէն ույանայըմ ,
Աչամամ ույգուլտան տիտէլէրիմի :
27. Պապա նի՛չին անամ պու կիւն կէլմէտի ,
Հասրէթլէ եիւզիւմէ պագըպ կիւլմէտի .
Եիւզիւմիւ եայգայըպ քէնտի սիլմէտի ,
Ասլա պօզմագը ըտը ուսուլլէրինի :
28. Աբրահամ տէր անան էքմէք եափաճագ ,
Խըզմէթիլլէ վարսըն ուղըաչըն անճագ .
Շիմտի վագթը եօգ տըր պիզէ պագաճագ ,
Հայտէ օղլում կիլին բուպալէրինի :
29. Ուչագլար տէր պէօլլէ շէյ պիզ հիչ կէօրմէտիք ,
Աճէլէնին սէպէպինի պիլմէտիք .
Թաթըլ ույգուլմուլու քէստիրէմէտիք ,
Տույամատըգ պունլարըն նիյէթլէրինի :

30. Օլ տէմ Մարա հէման օրայա կէլտի,
Օղլունու կէօրիւնճէ պաղլընը տէլտի.
Պէլլի իթմէյիմ տէյու կէօղլէրին սիլտի,
Սագլայամաղ օլտու էսրարլէրինի :
31. Իսահակ տէր անամ նիչին աղլայօր,
Եիւրէյինտէ պիր աճը վար եագըյօր.
Ծուրմուշ պանա մէլիլ մէլիլ պագըյօր,
Գօյնունտան չըգարմաղ իջի էլինի :
32. Սարա էվլատընա օլ տէմ սարըլտը,
Աբրահամ շիտտէթլէ անէ տարըլտը.
Գուրպան իչին պիր չօգ էքմէք եագըլտը,
Հազըր իլէտիլէր հէյպէլէրինի :
33. Իսահակ տէր, պասքա թէլաշ իտէրսին,
Անա սէն տէ նիչին ֆիղան իտէրսին.
Աճըյլա Եիւղիւմէ նազար իտէրսին,
Անլատըլէր պանա էֆրէարլէրինի :
34. Աբրահամ տէր Եօլումուղա կիտէլիմ,
Վագթընտա գուրպանը թէքմիլ իտէլիմ.
Իշթէ պունուն իչին թէլաշ իտէրիմ,
Կէօրէլիմ սահրանըն պիւլպիւղլէրինի :
35. Սաքըլտը անասը սըրադմաղ կիթսին,
Պապասը տէր պրագ իպասթթ իթսին.
Միւրապը նէ իտէ Հագգ խճրա իթսին,
Աղլայտագ էօփտիւ խուպ կէօղլէրինի :

36. Իսահակ տէր անա թէզ կէլէճէյիմ,
Սահրատէն չիչէքէր տէվիրէճէյիմ.
Պագ սանա նէ բէշկէշ կէթիրէճէյիմ,
Թէզեին իտէճէյիմ հէր եանլէրինի :
37. Սարա տէտի կիտին ուղուրլար օլտուն ,
Եօլունուղ ասիւտէ տաղլար եօլ օլտուն .
Իթտիյինիզ գուրպան չօդ մադպուլ օլտուն ,
Պիր տահա էօրէյիմ խուպ կէօղլէրինի :
38. Իսահակ տէր սէօգիւմ էյի տինլէյին ,
Խալայըդլար սիզ անամը պէքէյին .
Ղէմ ու էքտարընը թէսքին էյլէյին ,
Տաղըտըն գասալէթ ու դամլէրինի :
39. Պու հալ իւզրէ տաղա տօղրու վարարլար ,
Ազաճլարաան հայըր օտուն գրրտըլար .
Մնլարը սա իսահակա սարտըլար ,
Պրագտըլար օնտա ուշագլէրինի :
40. Պունլար օնտա էյլէնմէքտէ օլտունլար ,
Եարտըդլարը իշէ շաշա գալսընլար .
Հէփսի պիրաէն տուալէրէ տուրսունլար ,
Փարզ օլտու պէքէմէք տէօնմէլէրինի :
41. Իսահակը օլ տէմ պիր հայրէթ ալտը ,
Արրահամ պիր տճը թէլաշտէ գալտը .
Պիւթիւն իւմիտինի խիւտայէ սալտը ,
Եանանըդ փէք քէտաի տէրմանլէրինի :

42. Իսահակ տէր , պապա՛ վար աթէշ , պուշագ ,
Գոյուն նէրտէ , նէ շէյ գուրպան օլաճագ .
Պիլմէմ պու հալլէրին սօնու ն' օլաճագ ,
Անլամատըմ կիթտի էսրարլէրինի :

43. Աբրահամ տէր օղլում իթմէ սէն քէտէր ,
Օլ գուրպանը Մէվլա թէտարիք իտէր .
Պու էմէյիմիզի քէնտիսի էօտէր ,
Գիմ պիլիր խիւտանըն էսրարլէրինի :

44. Կէլ էվլատըմ պըրագ օտունու եէրէ ,
Պիրազ օթուրալըմ եօրուլտուզ զէրէ .
Օճաղը եագայըմ պէն շու շուգուրէ ,
Կէօսթէրսին էարատան քէրէմլէրինի :

45. Օղլու տէր օճաղը տուր պէն եագայըմ ,
Եարատան Մէվլայա պէն տէ թափայըմ .
Կէթիր պտպա էլլէրինի էօփէյիմ ,
Վէրէսին օղլունա տուալէրինի :

46. Պապա իշթէ հազըր իթտիմ օճաղը ,
Արթըզ պիլէյէլիմ սաթըր պուշաղը .
Կէթիր ճիլպէնտինի չըգար չագմաղը ,
Եագալըմ գուրպանըն օտունլէրինի :

47. Աբրահամ տէր օղլում պագ տիյնէյէսին ,
Գուրպանլըզ գօյունուն էյիսի սէն սին .
Ալլահ մագպուլ սայտը սէնի պիլէսին ,
Եէր կէօյ տիթրէթտի ֆիղանլէրինի :

48. Օղլու տէր էյ պապա նէ տիր պու սէօղլէր ,
Ալլահըն էմրիմի եաբաղղըն իշլէր .
Նէ սէպէպէ կէլտիք պուրայա պիղլէր ,
Անամ շիմտի սայար սաաթլէրինի :
49. Աբրահամ տէր օղլում կէրի տէօնմէ եօգ ,
Տայանամայօրում աճըլարում չօգ .
Ֆէթվա խիւտատան տըր հիշ իմքեանը եօգ ,
Հայտէ գուզում չըգար ըուպալէրինի :
50. Խսահակ տէր օ'ֆ եիւրէյիմ տիթրէտի ,
Ունութտոնմուլ արթըգ ըահմ ու միւրվէթի .
Նաօըլ գըյաճագսըն պիր թէք վէլէտի ,
Աճըմաղմըսըն հիշ ճիկէր փարէնի :
51. Անամըն պու իշտէն խապէրի վափմը ,
Օղլում տէյու սօնրա պէնի արափմը .
Տիղլէրինի եէրէ վուրուպ տաղլափմի ,
Տէրտինէ պուլոփմու տէրմանլէրինի :
52. Պիլտիմ պէն աննէմի էօյլէ կէօրիւնճէ ,
Աղլայարագ կէլիպ պէնի էօրիւնճէ .
Օ'ֆ չէքէրէք եիւրէյինի չէքինճէ ,
Եիւրէյինտէ օլան էֆղանլէրինի :
53. Աման պապա գուլուն քէօլէն օլայըմ ,
Պիրազ սապը էթ սօլուղումու ալայըմ ,
Աննէ գայրը սէնի նէրտէ պուլայըմ ,
Էօփմէյէճէքմիյիմ տիտէլէրինի :

54. Խալթիտա Յարահամ տուա իյլէտի ,
Ֆիբրինի Ալահա պէյան իյլէտի .
Կէօղլէրինտէն գառլը եաշլար տաղլէտի ,
Զապլթ իտէմէզ օլտու կէօղ եաշլէրինի :
55. Խաահակ տէր պէն տէ տուա իտէյիմ ,
Շիմտէն սօնրա պու տիւնեայը նիյտէյիմ .
Ալլահըն էմրինէ պէն նէ տիյէյիմ ,
Տէգքէյիմ ճէսէտին ալ գառլէրինի :
56. Հիւրմէթ իյլէ պու իլթիյար պապամա ,
Տայանրպ գաթլանսըն պու վէֆաթլմա .
Իշիթ պէնի գուլագ վէր ֆէրեատրմա ,
Կէօսթէր քէրէմ իլէ միւրվէթլէրինի :
57. Միւմբինի վար իսէ օլսուն թէփտիլլիք ,
Ավֆ էթ պապա իթտիմ իսէ ճահիլլիք .
Պիլիրսին կէնճիքտէ օլուր էքօիքլիք ,
Ավֆ իյլէ գուսուր ու փսեանլէրիմի :
58. Անամ պու աճըյա նամսըլ տայանսըն ,
Սահակըն բուպասը գանէ պօյանսըն .
Պիր սէվկիւլիւ օղլու աթէշէ եանսըն ,
Ալէֆ թէլէֆ իթսին պէտէնլէրինի :
59. Աբրահամ տէր կէթիր էլին պաղլայըմ ,
Շիմտէն սօնրա տուրմայայըմ աղլայըմ .
Աճըլը վալիտէնի նամսըլ էյլէյիմ ,
Պու աճը տօղրատը ճիյէրլէրիմի :

60. Աման պապա պէօյլէ քէլամ սէօյլէմէ ,
Ճիյերիմի փարեղէյիպ տաղէմէ .
Պու իշի կէլ վապիտէմէ սէօյլէմէ ,
Աւլա քէամէյէճէ.ք ֆիդանլէրինի :
61. Վապիտէմէ չօգ ոէլամլէր իտէրիմ ,
Եիւզլէրին օխշալայրպ էլին էօփէրիմ .
Իշթէ պու տիւնեատէն արթըգ կիտէրիմ .
Ա՛հ իթսին կէօրաիւքճէ ագրանլէրիմի :
62. Հօճամ պէնի օիւալ իաիւպ արարսա ,
Ագրանըմ իսահակ տէյի սօրարսա .
Անամ տույուպ սաչլարընը եօլարսա ,
Ալընճա պու եաման խապէրլէրինի :
63. Գարըշարըրն պաղը էլ փլէրիմի ,
Եափըլըշ երգըլմըշ հէփ իշլէրիմի .
Պաղը տա կիյոփիլիմ լիպասլարըմը ,
Զայ իթմէյսինիզ եատիկեարլէրիմի :
64. Եարանլարըմ էկէր պուրատա օլսա ,
Գօմլումուզուն օղլու Եղիսէ ըսա .
Օ տա պէնիմ իշին իտէր չօգ թատա ,
Անընլա կէզլէրտիք աէյրան եէրինի :
65. Պապա պէնի սահրա իշին կէթիրտին ,
Շաշգըն օլուպ սէն ագլընը եթթիրտին .
Կէնճ եաշընտա պիր էվլատըն եէթիրտին ,
Տահա հիշ սիւրմէտին պիր տէմլէրինի :

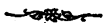
66. Փէքճէ պաղլա տյաղըմը էլիմի ,
Անամ կէլսէ կէօրսէ պէնիմ հալիմի .
Խաքէ գօյաճագսըն եանմըշ թէնիմի ,
Կէլիպ կէօրսիւն պիր կիւն մէզար եէրիմի :
67. Աբրահամ տէր օղլում ճիյէրիմ եագտըն ,
Քէնտի էլին իլէ օճաղըն եափտըն .
Ալլահըն էմրինէ իթաաթ իթտին ,
Ահրէթտէ ալասըն էճիրլէրինի :
98. Թութտու Աբրահամ օլ տէմ պուչաղը ,
Ալտը իսահակը երգտը աչաղը .
Պաղ իթտի գօլունա իբտէն գուչաղը ,
Հէմ սարտը գօլունա փէրչէմլէրինի :
69. Աման օղլում սէն գալպինի էյլէ բագ ,
Գաթլին կէօրմէյէսին պարի եէրէ պագ .
Իչպու հարաքեաթէ ազֆ իյլէսին Հագ ,
Մէճպուրում տիյնէմէք էվամիրինի :
70. Իշթէ Ալլահ սանա պիր էվլատ գուրպան ,
Թէքմիլ իճրա օլսուն վէրտիղին ֆէրման .
Վէրէսին պիղլէրէ գուվլէթ ու տէրման ,
Իճրա իտէմ տայիմ միւրատլէրինի :
71. Գօրգուտան Սահակըն տիլի տօլաշտը ,
Անիտէ կէօլլէրտէն մէլէք ուլաշտը .
Աբրահամ պու հալի կէօրիւնճէ շաշտը ,
Կէրի չէքտի հէման օլ էլլէրինի :

72. Մէլէք տէր , Աբրահամ , պագ գուրպանընա ,
Պու գօյուն պէտէլ տիր սէնին օղլունա .
Հագգտան կէօնտէրիլտի քէնտի գուլընա ,
Խիւտա տըր հէպ վիրէն իհսանլէրինի :
73. Թէլաշ իթմէ Ալլահ սէնի սընատը ,
Սէնին կիպի եօգ տուր ճիհան աղնատը .
Աճըմատըն պիր թանէճիք էվլատը ,
Թէճըիւպէ գըլմագտա տըր սատըգլէրինի :
74. Սաբեկ աղաճընտա պիր գօշ ասըլըր ,
Իսահակա պէտէլ գուրպան քէսիլիր .
Աբրահամըն գալպի րահաթ իտիլիր ,
Զիւն Հագգ գապուլ իյլէր տէտիքլէրինի :
75. Սարըլտը օղլունա էօբտիւ կէօղլէրին ,
Ֆիքրինտէն չըգարմաղ թաթըր սէօղլէրին .
Հագգ գապուլ իյլէտի հէր նիյաղլէրին ,
Հէման պախշ իյլէտի պու գուլլէրինի :
76. Պին շիւքիւրլէր օլսուն Ալլահըմ սանա ,
Պէօյիւք պիր իհսան տըր իթտիյին պանա .
Կէլմէղ պիր քիմսէնին հիշ խէյաղընա ,
Կէօսթէրտիյին պիշումար իհսանլէրինի :
77. Աբրահամ տէր , էհլիմ սանա տէրիտիմ ,
Կէրչի պունու իչին բէք չօգ աղլէրտիմ .
Պէն Ալլահըն էմրին հէր տէմ իօթէրտիմ ,
Քիմ պիլիր Խիւտանըն միւրատլէրինի :

78. Պիրազ տիյնէնէլիմ ըահաթ օլալըմ,
վէ կիտէլիմ ուշագլարը պուլալըմ.
Պիրինի միւժտէ տէյի սալալըմ,
ըահաթ իթտիրէլիմ գատընէրինի :
79. Սարա հէր տէմ պագար ըտը եօլլարա ,
Սատագա վէրիրտի ֆուգարալարա .
Գարարթը կէօրտիւմ տէր խալայըգլարա ,
Սիլտի կէօղլէրինին տիւմանլէրինի :
80. Խալայըգլար , կէլին պէնիմ եանըմա ,
Պիր ֆէրահլըգ կէլտի էօղ վիճտանըմա .
Գան տէվը օլուպ տէրման կէլտի ճանըմա ,
Աղնատըմ միւժտէճի կէլտիքլէրինի :
81. Գօշա գօշա կէլիրլէր'տի երրագտան ,
Սէվինճ իլէ չաղըրտըլար ուղագտան .
Տէտիլէր միւժտէ սիգէ իսհակտան ,
վէրիլտի ղանի ղանի պախչիչլէրինի :
82. Տէտիլէր կիւլէրէ.ք օղլուն կէլիյօր ,
Բէտէրի աղլայըպ հէմ տէ կիւլիւյօր .
Սէվինճինտէն բէք զայ ագըլ օլույօր ,
Զապթ իտէմէղ օլտու կէօղ եաչլէրինի :
83. Կիթտիլէր իլէրի գարչըլամայա ,
Սարըլըպ էօրմէյէ օխշալամայա .
Հասրէթ իլէ անը գուճագլամայա ,
Սաղ գավուշուպ ալտը արզուլէրինի :

84. Տէտի իսհակ աննէ իշթէ պէն կէտիմ,
Զօգ գօրգուլար իլէ էօլտիւմ տիրիլտիմ.
Պէն սիզէ Ալլահտան պախչիշ վէրիլտիմ,
Կէօրէսին օղլունուն չօգ կիւնլէրինի :
85. Աբրահամ տէտի քի պու հիքմէթ Հագգ տ աճ
Քէթմ իթմէզ իհսանն պէն թէք կէտատան .
Հէր տէմ եիւճէլէնսին օլ զանի եէզտան ,
Զօգ խէնտան իյլէտի պու գուլլէրինի :
86. Պօշլայրպ էօփմէյի չօգ շիւքր իտէլիմ,
Հագգըն քէրէմինի պիզ Ֆիքր իտէլիմ.
Թանրընըն իսմինի սէնա իտէլիմ,
Կէօսթէրտի ազլ իրմէզ քէրէմլէրինի :
87. Իւշ կիւն Ֆէրահ իլէ տավէթ իթտիլէր ,
Ալլահըն էմրինի թէքմիլ իթտիլէր .
Պու սավաշլար թէքմիլ օլուպ պիթտիլէր ,
Պօզմատըլար Հագգըն Ֆէրմանլէրինի :
88. Պին շիւքիւրլէր օլսուն օլ եարատանա ,
Լութֆ իտէր քէնտինէ սատրգ օլանա .
Նասիպ էթ պէն գուլա ճէլիյի ճանա ,
Հայր Աբրահամըն գուճագլէրինի :
-

ՀԱԶՐԻԹԻ ՅԱԿՈԲՈՒՆ ՕՂԼՈՒ ՅՈՎԱՍԷՓ ԳԵՂԵՑԻԿԻՆ ՄԵԹՀԻՅԵՍԻ ՏԻՐ

1. Յակոբուն օն իբի օղլու վար ըտը ,
Յովսէփ ճիւղէսինէ պաշ սէրտար ըտը .
Հէմ էյի ճան հէմ տէ հիւսնէտար ըտը ,
Պապասը սէվէրտի Յովսէփիմ տէյու :
2. Յովսէփ օլ կիւնլէրտէ պիր ըիւյա կէօրտիւ ,
Գալգըպ փէտէրինէ մանասըն սօրտու .
Պապասը ըիւյայը էյիեէ եօրտու ,
Տէտի պու խայըր տըր Յովսէփիմ տէյու :
3. Օն պիր եըլտըզ կիւնէշ այ եազլաշտըլար ,
Հուզուրումա կէլիպ եէրէ սունտուլար .
Ճիւղէսի գարչըմտա տիվան տուրտուլար ,
Փէտէրի սէվինտի էյի տիր տէյու :
4. Տէտի տէմէ օղլում գարտաշարընա ,
Գըսգանըպ օլուր քի քիւսէրլէր սանա .
Գավի օլ իիւտանըն օլ իհասանընա ,
Հէմ շազ էյլէ պէնի Յովսէփիմ տէյու :
5. Տըշարտան գարտաշարը պունու տույտուլար ,
Օլ գըսգանճ շէյթանէ հէման ույտուլար .
Անը էօլտիւրմէյէ նիյէթ գուրտուլար ,
Աղլասըն փէտէրի Յովսէփիմ տէյու :

6. Տէտիլէր պու պէօյիւք ատէմ օլաճադ ,
Պիղիմ իւստիւմիղէ պու պույուրաճադ .
Վէ հէփիմիղ պունա տիվան տուրաճադ ,
Իթաաթ իթմէվիք Յովսէփմիշ տէյու :
7. Իմաի էօլտիւրմէյէ նիյէթ իթտիլէր ,
ԳօյուՆլարը կիւթմէք իշին կիթտիլէր .
Կէլմէտիլէր տաղտան չօգ կէճլքտիլէր ,
Չաղըրտը պապասը Յովսէփիմ տէյու :
8. Յովսէփի կէօնտէրտի վարըպ պագմայա ,
Սագըն գարտաչարըն տաղտա գալմայա .
Իզնիմ եօգ անլէրին անտէ եաթմայա ,
Թէնպիհ էթտի թէզ կէլ Յովսէփիմ տէյու :
9. Յովսէփի փէտէրինին էմրի իւզէրէ ,
Հէման եօլա չըգըպ վարտը մէնգիլէ .
Կիթտի տէտի գարտաչարա սէօզ իլէ ,
Տուրմայըպ կէլսինլէր պէքլէյօր տէյու :
10. Գարտաչարը հէման անը գափտըլար ,
Էօլտիւրմէյէ հէփսի գարար դըլտըլար .
Չըգարըպ բուպասըն պիւթին սօյտուլար ,
Տէտիլէր սէվինսին Յովսէփիմ տէյու :
11. Օլ տէմ Ռուբէն տէտի օլպիրլէրինէ ,
Էլինիղ գան իթմէն նահագ եէրինէ .
Աթալըմ անը գույ՝նուն պիրինէ ,
Տէրիզ քի կէօրմէտիք Յովսէփին տէյու :

12. Յովսէփ տէր աման Ալլահ ազգընա ,
Իթմէյին գարտաշարմ պու իշի պանա .
Ինսաֆ իտին կէօզլէրիմին եաշընա ,
Աղլաթման պապամը Յովսէփիմ տէյու :
13. Աման գարտաշարըմ իթմէյին պունու ,
Տիւշիւնիւն պիրազ տա պիր իշին սօնու .
Տույարսա նէ տէր գօմշու վէ գօնու ,
Արարլարսա պէնի Յովսէփիմ տէյու :
14. Գապահաթըմ նէ տիր նէ եափտըմ սիզէ ,
Իթմէյիպ խայինլիք կիրինիզ կէօզէ .
Նափսը պագարսընըզ փէտէրին եիւզէ ,
Սօրարսա հանիյա Յովսէփիմ տէյու :
15. Ախ Ռուբէն գարտաշարմ կէլ գըյմա պանա ,
Եէսիրին գուրպանըն օլայըմ սանա .
Իա պապամ տույարսա նափսը տայանա ,
Կիճէ կիւնտիւզ աղլար Յովսէփիմ տէյու :
16. Հիշ գարտաշ գարտաշա պունու եաբափըմ ,
Աճըմատան պօշ գույույա աթափըմ .
Պապամ տույարսա բահաթ եաթափըմ ,
Կիճէ կիւնտիւզ աղլար Յովսէփիմ տէյու :
17. Անամ տէրսէն պիր կիւնիւմիւ կէօրմէտի ,
Էօլտիւ կիթտի պիր միւրատէ իրմէտի .
Աճըլը պապամըն եիւզիւ կիւլմէտի ,
Վալիտէտէն մահրում Յովսէփիմ տէյու :

18. Շիմտի պու տէրտէ տէ նաւըլ տայանսըն ,
Պիւթիւն տէրտլէրի տէ պիրտէն ույանսըն .
Սաղ օլտուգճա ճիյէրինի տաղլասըն ,
Եանըպ քիւլ օլաճագ Յովսէփիմ տէյու :
19. Անլէր տիյնէմէյիպ գույյա աթտըլար ,
Աղղընա պիր պէօյիւք թաշ գափաթտըլար .
Վէ տախի պիր տահա արաթմատըլար ,
Նէ՞ տէյէճէք փէտէր Յովսէփիմ տէյու :
20. Շօլ Յովսէփ գույոտա աճէպ նէ սէօյլէր ,
Տուրմայրպ տիղլէրին վուրարագ աղլէր .
Տիտէլէրի ճօշուպ չայ կիպի չաղլէր .
Շիմտի սօրար պապամ Յովսէփիմ տէյու :
21. Ախ պէնիմ սէվկիւլիւ աղիղ փէտէրիմ ,
Պիլիւրմիսին աճէպ նէ տիր քէտէրիմ .
Շիմտի պիր գույու տըր եաթաղըմ եէրիմ ,
Ախ չէքէրէք աղլէ Յովսէփիմ տէյու :
22. Աճը աճը աղլէ գարիպ եավրունու ,
Ղայպ իթտին պիրիճիք պէն ումուտունու .
Կէլիր տէյու պագմա պէնիմ եօլումու ,
Սագըն հա արամա Յովսէփիմ տէյու :
23. Անամըն աճըսը եէթիշմէղ իքէն ,
Պէնի հիշ կէօղիւնտէն այըրմաղ իքէն .
Գարտաշարտան պէօյլէ իշ ումմաղ իքէն ,
Եաշլար տէօքիւպ աղլէ Յովսէփիմ տէյու :

24. Էյ կէօրէմէտիյիմ սիմա կիւնէշի ,
Պապամա խապէր վէր պարի պու իշի ,
Իքի կէօզլէրիմտէն շու ագան եաշի ,
Պէյան իյլէ պիլսին պուստէյիմ տէյու :
25. Կիճէլէրի տօղան փարլագ երլտըզլար ,
Պագըն պանա նէլէր իթտի գարտաշլար ,
Եօլլայընըզ պանա պազը եօլտաշլար ,
Թէսէլլի իթսինլէր Յովսէփիմ տէյու :
26. Եա թօփրագ սէն Արէլ իչին ինլէտին ,
Սատըգ գանը Հագգա պէյան իյլէտին ,
Օլ խայըն Կայէնին սուչուն սէօյլէտին ,
Պէնի տէ խապէր վէր Յովսէփիմ տէյու :
27. Կէօք եիւզիւնտէ ուչան գանատլը գուշլար ,
Պագըն նէ՛ եափտըլար զալիմ գարտաշլար ,
Օրմանտաքի սէրվի պօյլու աղաճլար ,
Խապէր վէր պապամա Յովսէփիմ տէյու :
28. Չաղըրըն տուրմայըն պէնիմ պապամա ,
Կէլսին տէ եէթիշսին պէն իմտատըմա ,
Աճըյըն եա տաղ թաշ պու կէնճ չաղըմա ,
Նէ տէյէճէք պապամ Յովսէփիմ տէյու :
29. Գարտաշլարը իսէ սէֆա սիւրտիւլէր ,
Սէվինիպ օյնայըպ տէյիպ կիւլտիւլէր ,
Զըգարըպ սաթմաղա սէօզլէր իթտիլէր ,
Աղլասըն փէտէրի Յովսէփիմ տէյու :

30. Պագիրկեանտան իւշ ատէմէր կէտիլէր ,
Նէ՞ տիր պու շամաթա տէյի սօրտուլար .
Գույուտան չըգարուպ անը սաթտըլար ,
Հիշ պահա եէթիշմէզ քէօլէ տիր տէյու :
31. Թիւճճարլար բահասըն հէման սայտըլար ,
Օթուզ կիւմիւշ վէրիպ անը ալտըլար .
Գարաաշլարը մէսէրրէթէ տալտըլար ,
Գուրուլմասըն պիզէ Յովսէփիմ տէյու :
32. Պագիրկեանլար օլ տէմ օրտան գալգտըլար ,
Պետափրեսէ վարըպ օնու սաթտըլար .
Մնլար տա Յովսէփտէն չօգ խօշանտըլար ,
Մըսրա կէօթիւրտիւլէր Յովսէփիմ տէյու :

33. Մէնան էլլերինտէն գափորլար պէնի ,
Մըսըր չէօլլէրինէ աթարլար պէնի .
Քէօլէ մագամընտա սաթարլար պէնի ,
Արան սօրան եօգմը Յովսէփիմ տէյուլ :
34. Գարտաչլարը կէօմլէյինի ալտըլար ,
Պիր օղլաղ գանընա հէմ պաթըրտըլար .
Փէտէրլէրինէ շու եալանը պուտուլար ,
Ճանավարլար եէմիշ Յովսէփին տէյուլ :
35. Պաչլատը օլ փէտէր սաչըն եօլմայա ,
Սաչլարընը չէքիպ տիզին վուրմայա .
Թագաթը գալմատը եէրտէտուրմայա ,
Խայլու աղլէմէքտէն Յովսէփիմ տէյուլ :
36. Տէտի ճանվէր եէսէ պիր նիչան օլուր ,
Կէօմլէք փարչալանըպ գան ըէվան օլուր .
Շիմտի պէնիմ հալիմ փէրիչան օլուր ,
Չօգ աղլէյէճէյիմ Յովսէփիմ տէյուլ :
37. Վախ եափրում աճէպա պէն սէպէպ օլտում ,
Վիրան օլուպ շիմտի աճըյլա տօլտում .
Քէսիլտի գուլվլէթիմ սարարըպ սօլտում ,
Նիճէ աղլէմէյիմ Յովսէփիմ տէյուլ :
38. Նէրտէ արայայըմ նէրտէ սօրայըմ ,
Աղլայա աղլայա պէն քէօր օլայըմ .
Պու աճըտան էօլիւպ տէ գուրթուլայըմ ,
Տայանամամ օղլում Յովսէփիմ տէյուլ :

39. Օղլում հօգ տուր զայրու շիմոի նիյտէյիմ,
Պաշըմ ալըպ նէրէլէրէ կիտէյիմ.
Տուրմագսըզըն էթլէրիմի տիտէյիմ,
Նասըլ արամայըմ Յովսէփիմ տէյու :
40. Եիւզիւմ կիւլիւպ պիր կիւն շատան օլմատըմ,
Տահա Յովսէփիմտէն արզում ալմատըմ.
Պէօյլէ օլաճաղըն պէն հիչ պիլմէտիմ,
Նասըլ տայանայըմ Յովսէփիմ տէյու :
41. Անասը սաղ տէյիլ քի օ տու աղլէսին ,
Պէնիմ իլէ գարէլէրի պաղլէսին .
Պէնի շիմոի քիմլէր թէսէլլի իթսին ,
Նէրէտէն արայըմ Յովսէփիմ տէյու :
42. Տիւպէրլիքտէ ասլա էշի հօգ իտի ,
Ալլահ վէրկիսի տիր ագլը չօգ իտի .
Նէ սէօյլէրսէմ տիյնէր իտի էօյիւտի ,
Նէրէտէ պուլայըմ Յովսէփիմ տէյու :
43. Աճէպ նէ հալտէ տիր օլ պէնիմ եափրիմ,
Ալէֆլէնտի շիմոի եանըյօր պաղըրմ.
Սէն իմոտա կէլ էյլէ եարատան թանղըրմ,
Նի՞ճ օլուր պու հալիմ Յովսէփիմ տէյու :
44. Պէօյլէճէ օլ փէտէր եաս իտէր իտի ,
Ալլահ տա Յովսէփի հըֆլ իտէր իտի .
Պետափրես աղասը մէթհ իտէր իտի ,
Սաղ օլասըն օղլում Յովսէփիմ տէյու :

45. Պետափրեսին պիր էվլատը վար իտի ,
Յովսէփ հէր տէմ անը արզուէր իտի .
Օնուն սէվտասընա չօդ եանար իտի ,
Ախ ճանըմ ճիյէրիմ Յովսէփիմ տէյու :
46. Յովսէփ թամ օնտօգուղ եաշընտա իտի ,
Փէք ըրզ էհլի ագլը պաշընտա իտի .
Պիր տիլպէր դարըճըգ փէշինտէ իտի ,
Տէր իտի պէնի սէվ Յովսէփիմ տէյու :
47. Յովսէփ տէր պէնի ախմադ պէլլէմէ ,
Պու շէյ կիւնաս պանա չօդ զօր էյլէմէ .
Օ կիւնէշ ճէննէթի սէն տար էյլէմէ ,
Ալտաթամադսըն պէնի Յովսէփիմ տէյու :
48. Գարը տէր քի պէնտէ մալ շան փէք չօդ տուր ,
Քիմնէտէն գօրգաճագ հիչ բէրվամ եօգ տուր .
Սէն կիւզէլսին սանա սէվտամ փէք չօդ տուր ,
Հէր տէմ ագլըմտասըն Յովսէփիմ տէյու :
49. Յովսէփ տէր էօլմէք տահա էվլա տըր ,
Պիբիրլիք ֆէթհ օլմաղ միւհքէմ գալա տըր -
Խային շէյթան սէնին իլմին պիլէ տիր ,
Ալտաթամադսըն պէնի Յովսէփիմ տէյու :
50. Աղամըն եանընտա նանքէօր օլամամ ,
Պու րահաթը պաշգա եէրտէ պուլամամ .
Պէն տէրեայը աշգա տիւշիւպ տալամամ ,
Ալտաթամադսըն պէնի Յովսէփիմ տէյու :

51. Բահմ իյլէ Ալլահըմ տէր պէն գուլունա ,
Պու ճան ֆէտա օլսուն սէնին եօլունա .
Գըլավուզլա պէնի տօղրու եօլունա ,
Նազար էթ գուլունա Յովսէփիմ տէյու :
52. Պիր պէլատէն չըգտըմ պու տահա պէթէր ,
Խային շէյթան պէնի ալտաթմազ իսթէր .
Պէլատէն դաչարըմ արգամոան եթէթէր ,
Նազար էթ գուլունա Յովսէփիմ տէյու :
53. Փէտէրիմին Բապպի աղիզ Ալլահի ,
Ճանտան թափընլըմ սանա վալլահի .
Կէրու էյլէ պէնտէն պէօյլէ կիւնահի ,
Նազար էթ գուլունա Յովսէփիմ տէյու :
54. Գօշտու գարը պիր Յովսէփի էօփմէյէ ,
Աշգըն արզուսինի թէքմիլ իթմէյէ .
Հէմ պաշատը ղայէթ իպրամ իթմէյէ ,
Կէլ պէնիմ օլ սէն Յովսէփիմ տէյու :
55. Յովսէփ տէ պըրագըպ ըուպասըն գաշտը ,
Գարը տըր օլ անտէ վէլվէլէ սաշտը .
Թագըլտը պու տէյու իֆթիրա աթտը ,
Պէն օնա տէմէտիմ Յովսէփիմ տէյու :
56. Գօճասընա գարը եալան սէօյլէտի ,
Օ տա գարըսընա ինամ էյլէտի .
Տէրագապ Յովսէփի թութուպ պաղլէտի ,
Բաղպէթ իթտիմ սանա Յովսէփիմ տէյու :

57. Գօճասընա տէտի պանա իլիշտի ,
 Զաղըրտըմ անինտէ ատէմ եէթիշտի .
 Բուպասըն պըրագըպ Ֆիրար էյլէտի ,
 Սէն պունա թափընտըն Յովսէփիմ տէյու :
58. Աթտըլար մահպէսէ սուչսուզ Ֆագիրի ,
 Պէյլէ իտի օնա Հագդըն թագտիրի .
 Ամմա հըֆզ իյլէտի պէյլէ պիքիրի ,
 Սապընը սընայլմ Յովսէփիմ տէյու :
59. Պաշգա իքի մահպուս տախի անտէ վար իտի ,
 Պիր՝ վէքիլխարճ պիրի գատէհքեար իտի .
 Գապահաթլա մահպուս օլմուշլար իտի ,
 Խօշ կէլտին տէտիլէր Յովսէփիմ տէյու :
60. Իքիսի տէ պիրէր բիւյա կէօրտիւլէր ,
 Յովսէփէ տէ մանեասընը սօրտուլար .
 Թապիրինի տէրհալ անտէն ալտըլար ,
 Մէթհ իթտիլէր անը Յովսէփիմ տէյու :
61. Գատէհքեարէ տէտի ունութմա պէնի ,
 Եարըն չըգարըրլար պուրատան սէնի .
 Վէքիլխարճըն թէհլիքէտէ տիր էօմրիւ ,
 Սէն ունութմա պէնի Յովսէփիմ տէյու :
62. Պունլար պէյլէ տէյիպ օլ կիւն կէչիլտի ,
 Տէվրի կիւնիւ մահպուսլարտան սէչիլտի .
 Պիրի գատէհքեար՝տը օլ պիր վէքիլճի ,
 Պունլար անմատըլար Յովսէփիմ տէյու :

63. Գատէհքեար տըր էսկի հըղմէթէ կիրտի ,
վէքիխարճըն պաշը գաթըլ իտիտի .
Յովսէփին պուլուշու թամամ իտիտի ,
Հաթրա կէթիրմէտի Յովսէփիմ տէյու :
-
64. Պիր կիւն փարաւոն պիր ըիւյա կէօրտիւ ,
Պիւթիւն ալիմէրի չաղըրըպ սօրտու .
Ճիւմէտէն ալիմէր սարայա տօլտու ,
Անաթմը վէքիխարճ Յովսէփիմ տէյու :
65. Զօգ ալիմէր կէլտի պիւլմէտիլէր ,
Սիւալինէ ճէվապ վիրէմէտիլէր .
Մէրադընը հիչ հալլ իտէմէտիլէր ,
Տիմէզէլտի պիլիր Յովսէփին տէյու :
66. Օլ տէմ գատէհքեարըն խաթըրնա կէլտի ,
Քի Յովսէփ քէնտի ըիւյասըն պիլտի .
Վարտը փարաւոնա պիր սէճտէ գըլտը ,
Տէտի պիլիր պուշու Յովսէփին տէյու :
67. Տէտի քի մահպուստա վար պիր իլիմտար ,
ըիւյա թապիրինտէ զիեատէ նամտար .
Ղայէթ ուսլու քեամիլ հէմ տէ փէրհիգքեար ,
Էմը էթտի քի կէլտին Յովսէփիմ տէյու :
68. Տէտի քի հայտէյին չըգարըն կէլտին ,
կէօրտիւլիւմ ըիւյանըն մանեասըն պիլտին .
Պէնտէն քիւլլիէթլի պախչիչէր ալըն ,
Պէն տէ տէրիմ օնա Յովսէփիմ տէյու :

69. Օլտէմ Թովսէփի կէլիպ իթտի թէմէննահ ,
 փարաւոն տա օնա տէտի էյլալլահ .
 Պու ըիյամը սէն պիլիրսին ինչալլահ ,
 Մէթհ իտէրիմ սէնի Թովսէփիմ տէյու :
70. Տէտի Թովսէփի նէ տիր կէօրտիւյիւն ըիւյա ,
 Պէն իւմիւտ իտէրիմ էվվէլ Ալլահա .
 Բիւյանը Եօրարըմ շիմսի իսլահա ,
 Սէն տէ տէրսին պանա Թովսէփիմ տէյու :
71. Փարաւոն տէր կէօրտիւմ պէն Ետի էօքիւզ ,
 Զըգտըլար ըրմագտան զայէթլէ սէմիւ .
 Պիրպիրինէ պէնզէր սանքի տիր էքիւ ,
 Պիլ տէ մէթհ իտէյիմ Թովսէփիմ տէյու :
72. Տէֆա Ետի էօքիւզ տահա չըգտըլար ,
 Ամնա պուսլար զայէթ զայըֆ ըտըլար .
 Սէքիւ էօքիւզլէրի անլէր Եութտուլար ,
 Պիլ տէ մէթհ իտէյիմ Թովսէփիմ տէյու :
73. Իշիթ տէտի Թովսէփի գուլագ վէր Եերէ ,
 էօքիւզլէր իսպաթ տըր պու սէնէլէրէ .
 Սըգընթը օլաճագ չօգ ինսանլէրէ ,
 Պիլիրսէմ մէթհ էյլէ Թովսէփիմ տէյու :
74. Ետի սէնէ տայիմ պօլլուգ օլաճագ ,
 Զահրէ մահսուլ մէյվէ չօգ պօլ օլաճագ .
 Ետի սէնի պէօյլէ սիւրիւպ տուրաճագ ,
 Պիլիրսէմ մէթհ էյլէ Թովսէփիմ տէյու :

75. Սօնրա եէտի սէնէ տէ գըթըղգ օլաճագ ,
ինսան , հայվան ճիւմէ հէպ գըրըլաճագ .
Հարմանլար օթլար հէպ գուրույաճագ ,
Պիլիբսէմ մէթհ էյլէ Յովսէփիմ տէյու :
76. Պու եէտի սէնէտէ օլան մահսուլլար ,
Գըթըղգ սէնէսինէ իմտատ օլսունլար .
Խապէր վէր տէօրթ եանէ հազըրլանսընլար ,
Սօնրա մէթհ իտէրսին Յովսէփիմ տէյու :
77. Ատէմ թայերին էյլէ զախրէլէր թօփլա ,
վագթըյլա իչինի էյի հիսապլա .
Պու իշ Ալլահտան տըր Ֆիքրինտէ սագլա ,
Սօնրա մէթհ իտէրսին Յովսէփիմ տէյու :
78. Պիր չօգ պուղտայլար ամպարլայասըն ,
վէ հէպ մահսուլլարը սէն թօփլատասըն .
Պու գասափէթլէրտէն սէն գուրթուլասըն ,
Սօնրա մէթհ իտէրսին Յովսէփիմ տէյու :
79. Փարաւոն Յովսէփին էօփտիւ աննընը ,
Թէսլիմ իթտի օնա տէվլէթ շանընը .
Պիւթիւն Մըսըրըն ինթիզամընը ,
վէրտի մէթհ իտէրէք Յովսէփիմ տէյու :
80. Փարաւոն տէր եօղըտը պէօյլէ պիր ալիմ ,
Շիմտի ճիւմէնիզէ օլսուն պու մալիմ .
Պունտան սօնրա օնուն օլսուն հէր վարիմ ,
Հիւրմէթլէր իտիլսին Յովսէփիմ տէյու :

81. Հէմ տէտի քի սէնին Ալլահըն Հագգ տըր ,
Սանա պէյան իթտի իմանըն փագ տըր .
Պու հիւրմէթէր սանա փէք միւսթահագ տըր ,
Տէյիպ օխչար իտի Յովսէփիմ տէյու :
82. Կէղտիրտիլէր ուլու Մըսըրն իչինի ,
Քիմնէ աղնայամազ Հագգըն իչինի .
Ճիւմէ ալէմ էօփէր իտի փէչինի ,
Հէր քէս սէվէր իտի Յովսէփիմ տէյու :
83. Յովսէփ Ֆայթօնլա տօլաչըր ըտը ,
Թէլլալար էօնիւնտէն չաղըրըր ըտը .
Պաչընա միւճէվհէր թաճ թաչըր ըտը ,
Սէյր իտէրէրտի Յովսէփիմ տէյու :
84. Ֆէրահլըդ սաչըլտը ճէմիի ինսանէ ,
Խալդ տէր միւլթլու օլսուն տօղուրան աննէ .
Ֆայտէսի տօղունտու հիսապսըզ ճանէ ,
Ալդըչլարլար ըտը Յովսէփիմ տէյու :
85. Հաչան կէլիպ չըգտը քէնտի թախտընա ,
Էմի էթտի Փարաւոն էթպասընա .
Պունտան պէօյլէ հիւքիւմ վիրտիմ պէն օնա ,
Վէլլինիմէթ աիր սիղին Յովսէփիմ տէյու :
86. Պետափրէս ութանըպ ասլա կէլմէտի ,
Պու սըրրա ղէրրէճէ ագլը իրմէտի .
Գապահաթ սահիպին եինէ պիլմէտի ,
Տիմէտի սուչսուղ տըր Յովսէփիմ տէյու :

87. Գարըսը տէր պէնտէ իտի գապահաթ ,
Յովսէփտէ քէօթիւք եօգ տըր ֆիլհագըգաթ .
Նագլ էլլէտի նասըլ օլտու մասլահաթ ,
Կիրմէյին կիւնահնա Յովսէփիմ տէյու :
88. Պէնիմ օնա ղաեէթ սէվտամ վար ըտը ,
Ալէվլէնիպ հէմ վիճուտիմ եանարտը .
Կիտերէք սիւքիւթիմ աչգըմ արթարտը ,
Արտընա տիւշէրտիմ Յովսէփիմ տէյու :
89. Վարըպ չապուգ օնա սէճտէ գըլայըմ ,
Սէպէպլինտէն աղիմ ֆայտէ պուլայտըմ .
Հէմ օ ճանտան պիր հէլալըգ ալայտըմ ,
Չաղըրտը սուչսուգ տուր Յովսէփիմ տէյու :
90. Աղասը տա կիթտի սէճտէ էլլէտի ,
Յովսէփ տէ ավֆ իտիպ թաթլը սէյլէտի .
Կէօղլէրինտէն եաչար ագըթտը կիթտի ,
Օլ ասլա քէն թութմաղ Յովսէփիմ տէյու :
91. Փախաւոն տէր սանա տէսթուր միւքէրրէմ ,
Սէնին եիւզիւնտէն տիր պանա պու քէրէմ .
Պէն տէ րահաթ օլուպ պիր տէվրան սիւրէմ ,
Սէնի մէթհ իտէրիմ Յովսէփիմ տէյու :
92. Յովսէփ պագարտը քի պուղտայ թօրլասըն ,
Թօփլանան զահրէյի տէրանպար եափսըն .
Պիւթիւն ճիվարլարա առէմլէր սալսըն ,
Իշթէ պու տուր էմրի Յովսէփին տէյու :

93. Պաշլատը գըթըղըն իւք սէնէլէրի ,
 փարաւոն զիքը իթտի օ ըրիյալէրի .
 Մէջնուն էհալինին հէր հէմ տիլէրի ,
 Պաղըըլըրտը վար օլ Յովսէփիմ տէյու :
94. Մըսըր էօլքէսինտէ չօղալտը գըթըղ ,
 վարըտը Յովսէփին պուղտայը սաթըղ .
 Քիմսէյէ իթմէտի հիչ ինսաֆըզըղ ,
 Ճիւմէնի մէթհ իթտի Յովսէփիմ տէյու :
95. Քանան էլինտէ տէ պաշլատը գըթըղ ,
 Տույտուլար Մըսըրտա պուղտայ վար սաթըղ .
 Յակոբ գալմըշ ըտը Ալահա սատըղ ,
 Ֆադաթ աղլար իտի Յովսէփիմ տէյու :
96. Օն նէֆէր էվլատըն Մըսըրա սալտը ,
 Քիւչիւք Բենիամին եանընտա գալտը .
 Օ պիր թանէճիքտէն թէսէլլի ալտը ,
 Եանընտա սագլարտը Յովսէփիմ տէյու :
97. Բենիամինլէ Յովսէփ իքիսի սըրտաշ ,
 Անա պապա պիր տիր հէմ էօզ գարընտաշ .
 Յովսէփ օլմուշտու Մըսըրա էլպաշ ,
 Աղլարըտը Յակոբ Յովսէփիմ տէյու :
98. Օն գարտաշ հէման Մըսրա վարտըլար ,
 Պիլմէյէրէք թէմէննայը սունտուլար .
 Տիթրէյէրէք տիվանընտա տուրտուլար ,
 Քէնտի գուրուլմաղտը Յովսէփիմ տէյու :

99. Յովսէփ ճիւմէսինի կէօրիւնճէ պիլտի ,
կէօրտիւյիւ բիւյալէր ադլընա կէլտի .
Պաշլայըպ պուշլարա սիւալ իյլէտի ,
Տիմէյէրէք անլէրէ Յովսէփիմ տէյու :
100. Տէտի Յովսէփ սիզ նէրէտէն կէլտինիզ ,
Հանկը սօյտան նէ մէմլէքէթտէնսինիզ .
Տօղրուսունու պանա սէօյլէմէզսինիզ ,
Պէլլի իթմէմ սիզէ պէն նէյիմ տէյու :
101. Տէտիլէր Բանան էօլքէսինտէնիզ ,
Վար տըր հայաթտէ պիր փէտէրիմիզ .
Հադրէթի Արրահամ զիւրրիէթիմիզ ,
Փէտէրիմիզ աղլար Յովսէփիմ տէյու :
102. Յովսէփ տէր փէտէրինիզ սաղմը տըր ,
Սիզտէն պաշգա դարտաշընըզ վաթմը տըր .
Փէտէրինիզ հայլու իսթիյաթմը տըր ,
Նէ իչին աղլայօր Յովսէփիմ տէյու :
103. Տէտիլէր քի էվլէթ պապամըզ սաղ տըր ,
Տէրտլէրէ կիրիֆթար փէք իսթիյար տըր .
Յովսէփ իչին հէր տէմ տէրաէ տիւշար տըր ,
Հալա տուրմաղ աղլար Յովսէփիմ տէյու :
104. Պապամըզ սօնրատան պիր դարը ալտը ,
Օնտան իքի թանէ էվլատը օլտու .
Սէվտիյի Յովսէփի ճանավար պօղտու ,
Բենիսամինի սէվէր Յովսէփիմ տէյու :

405. Յովսէփ տէր ճանուծա պէնգէրսինիդ սիգ,
Հէպ կէօզլէմէք իշին կէղէրսինիդ սիգ.
Բէֆիգ պուլուպ գավկա իտէրսինիդ սիգ,
Ալտաթըյօրսունուզ Յովսէփիմ տէյու :
406. Տէտիլէր էֆէնտիմ էօյլէ տէյիլիդ,
Օլ եօլտա պուրայա պիզ կէլէմէյիզ.
Պապամըզ Յակոբտան կէօնտէրիլմէյիզ,
Տահա տուրմազ աղլար Յովսէփիմ տէյու :
407. Յովսէփ Շմաւոնու հապսէ պաղլաթտը,
Գարտաչարը աճը աճը աղլաթտը.
Օնլարա պիրազ եէմէք եօլլաթտը,
Կէլսին Բենիամին Յովսէփիմ տէյու :
408. Բենիամինի տէտի կիտին կէթիրին,
Ծահպուռ օլանը ալըն կէօթիրին.
Պէնի ինանտըրըն սէօղիւ պիթիրին,
Ալտաթմայըն պէնի Յովսէփիմ տէյու :
409. Բենիամին պապամըզը կէօզլէյօր,
Իխթիյարը պիրազ ֆէրահ իտէյօր.
Եանընտան այրըլտա հէման աղլայօր,
Ագլընտան չըգարմազ Յովսէփիմ տէյու :
410. Յովսէփ տէր, տիյնէմէմ պուռու պիլմէլի.
Բենիամինի ալըպ չապուգ կէլմէլի.
Շիւպհէսիզ ն'օլտու գալպիմ պիլմէլի,
Գանտըրման սիզ պէնի Յովսէփիմ տէյու :

111. Էմբ Էթտի Էօլսիւնէր պուղտայլարընը ;
Էյիճէ Էէսինէր Թաամլարընը .
Չուվալլարա Դօյուն փարալարընը ,
Վէ ֆադաթ սօրմայըն Յովսէփիմ տէյու :
112. Օն գարտաշ Բանանա տէօնիւպ վարտըլար ;
Պուղտայլարը սէօքիւպ փարա պուլսուլար .
Նասըլ օլտուղունա Թաճիւպ գալտըլար ,
Ամմա աղլար Յակոբ Յովսէփիմ տէյու .
113. Տէտիլէր Շմաւոն օրատա գալտը ,
Պիզէ սիւալ իտիպ խապէրէր ալտը .
Շաշուտսունուղ տէյու շիւպհէյէ տալտը ,
Աղլար Բենիամինիմ Յովսէփիմ տէյու :
114. Տէտի Յակոբ , էյ վահ , պու նափսը կիթսին *
Եա կիտէրսէ արթըգ Յակոբ նիճ՝ լիթսին .
Իշթէ Յովսէփի կիթտի պոլտամը կիթսին ,
Պէն զաթէն աղլարարմ Յովսէփիմ տէյու :
115. Վահ , պիշարէ Յակոբ չարէսիզ գալտը ,
Օն գարտաշլար Բենիամինի ալտը .
Յակոբ Բանանտա Լալընըզ գալտը ,
Աղլար Բենիամինիմ Յովսէփիմ տէյու :
116. Բենիամինի ալըպ հէպ պիր վարտըլար ,
Փէշքէչլէրին հէմ Յովսէփի սունտուլար .
Տիթրէյէրէք տիվանընտա տուրտուլար ,
Օ տա տէմէզ հալա Յովսէփիմ տէյու :

117. Յովսէփ տէր քի Բենիամին պնճմաւ տուր ,
Պու տախի Յակոբուն խաս օղլնճմաւ տուր .
Պապանըզ նաւար տրր րահաթմը տրր ,
Տահա աղլայօրմաւ Յովսէփիմ տէյու :
118. Կիզլի կիզլի Յովսէփ օրտա սըզլարտը ,
Աճըլարլա ճիյէրինի տաղլարտը .
Կիրիպ օտասընա օրտա աղլարտը ,
Պէն պունլարը կէօրէն Յովսէփիմ տէյու :
119. Եէմէք հազըրլաթտը էթպաալարա ,
Պույրուն տէտի հէպ գարտաչլարընա .
Գէնտիսի տէ պուլունտու հէմ եանլարընա ,
Կիյա պէն էվվէլքի Յովսէփիմ տէյու :
120. Ազիզ Յովսէփ անտէ նէլէր էյլէտի ,
Ճիւմլէ գարտաչլարըն իսմին սէօյլէտի .
Հէփսի պունա դաեթթ թաճիւպ էյլէտի ,
Պիւմէզլէրտի քի Յովսէփ տիր տէյու :
121. Պիրազտան սօֆրայա եէմէքլէր կէլտի ,
Յովսէփ պիրէր պիրէր հէփսինէ վէրտի .
Դարտաչլարը գալպտէն պու նէ տիր տէտի ,
Չիւն օ տիմէվտի քի Յովսէփիմ տէյու :
122. Հէման իքրամ խտիպ պույուրուն տէտի ,
Օնլար տա տիթրէրէք եէմէքտէն եէտի .
Ճիւմլէնին տէ վար գալպինտէ տէրտի ,
Յակոբուն սըզլարտը Յովսէփիմ տէյու :

123. Հէպ գարտաշարըն եանընա ալտը ,
իգրամ Բենիամինէ զիեատէ վարտը .
Էօզ գարտաշըն կէօրիւս արզուսըն ալտը ,
Անէ պագար վիտէր Յովսէփիմ տէյու :
124. Էմր էյլէտի պուղտայլարը Էօլսիւնլէր ,
Ալթուն թասը պիր չուվաւ գօյսունլէր .
Խըրսըզ տէյու Բենիամինի թութսունլէր ,
Տիմէյերէք անէ պէն քիմիմ տէյու :
125. Էօլլիւճիւլէրէ տէր թէնպիհ օլունսուն ,
Թաս քիւչիյիւն չուվալընտա պուլունսուն .
Բենիամին պուրատա ալըգօնուլսուն ,
Պագալլմ օնէ տէր Յովսէփիմ տէյու :
126. Տօլտուրուս չուվալլարը ծնլար կիթտիլէր ,
Կիտէրքէն եօլտան կէրի չէլտիլէր .
Ալթուն թաս գսյպ օլմուշ սիզտէ տէտիլէր ,
Չըգարմալը թասը Յովսէփին տէյու :
127. Աղլայարագ տէրլէր պիզ թաս կէօրմէտիք ,
Չուվալլար իչինէ պիր շէյ գօյմատըգ .
Պու նասըլ պէլա տըր աալա պիլմէտիք ,
Չէքէրիզ, Էօլտիւրտիք Յովսէփի տէյու :
128. Օլ քիւչիյիւն չուվալընտա պուլտուլար ,
Դարտաշարը զաեէթ մահճուս օլտուլար .
Ճիւմէսի տէ օրտա բէզիլ գալտըլար ,
Իթտիյիմիզ պէլա տըր Յովսէփի տէյու :

129. Տէրլէր Բենիամինէ սէն նֆշին եափտըն ,
Հէման փատիշահըն թասընը չալտըն .
Պիզ պիկիւնահլէրի պէլսյէ սալտըն ,
Թափար սանա փէտէր Յովսէփիմ տէյու :
130. Զէվալլը անտ իտիպ հէմ աղլար իտի ,
Խապէրիմ եօգ տէյու չապալար իտի .
Գարտաշլարը օնու խըրբալար իտի ,
Տիմէյէյիտին սէն Յովսէփիմ տէյու :
131. Յովսէփ տէր ճայիզ տիր սիզի էօլտիւրմէք ,
Եա պուղտայ վիրմէյիպ կէրի կէօնտէրմէք .
Պու իթտիյինիզի սիզէ պիլտիւրմէք ,
Զաղըրչըր պապանըզ Յովսէփիմ տէյու :
132. Միզին պու սուչունուզ տէր պաղըշլայըմ ,
Մնունուղու պիրտէն եօլա գօյայըմ .
Մալթ թասը չալանը թէվգըֆ գըլայըմ ,
Պէն խայըն օլամամ Յովսէփիմ տէյու :
133. Շմաւոն եէր էօբտիւ ըէճա իյլէտի ,
Պապաորնըն աճըսընը սէօյլէտի .
Բենիամին գօրգուպ խայլու աղլէտի ,
Աման պէն վաղ կէչտիմ Յովսէփիմ տէյու :
134. Փէտէր փէք սէվէր'տի օլ իքիսինի ,
Ճանավարլար եէտի օլպիրսինի .
Հաւա տուրմօզ աղլար սէվկիւլիւսինի ,
Նէրտէ գալտը պէնիմ Յովսէփիմ տէյու :

135. Շմաւոն տէր գալսամ պունուն եերինէ ,
 Խզին վէր կիթսին օլ փէտէրինէ .
 Սէպէպ օլմայալըմ սօն քէտէրինէ ,
 Աղլէմէսին եինէ Յովսէփիմ տէյու :
136. Տայանմայըպ Յովսէփ արթըդ աղլատը ,
 Աճըլանըպ ճիյէրինի տաղլատը .
 Կիրտի օտասընա գարէ պաղլատը ,
 Պու նափըլ աճըլը Յովսէփիմ տէյու :
137. Պիւթիւն ուշագլարը տիշարը սավտը ,
 Գարտաչլարը իլէ պիր քէնտի գալար .
 Ղաֆիլտէն Յովսէփի պիր Ֆէրեատ ալտը ,
 Պէն էօզ գարտաչընըզ Յովսէփիմ տէյու :
138. Սիզլէր պէնի օլ գույույա աթտընըզ ,
 Չըգարտընըզ քէօլէ թէյի սաթտընըզ .
 Եալան իլէ պապամըզ ալտաթտընըզ ,
 Ճանվարլար եէմիշ Յովսէփի տէյու :
139. Պէն սիզէ օլ գատար եալվարըր ըտըմ ,
 Իթմէյինիզ տէյու եագարըր ըտըմ .
 Աեագլարընըզա գափանըր ըտըմ ,
 Պէն գարտաչընըզ Յովսէփիմ տէյու :
140. Գարտաչլարը օլ տէմ հէպ լեալ օլտուլար ,
 Գըմրլտանամայըպ օրտա գալտըլար .
 Պէնզլէրի քիւլ ըրէնկլէրի սօլտուլար ,
 Պուսմայըմըզ գարտաչ Յովսէփիմիզ տէյու :

141. Գօրգմայլն տէր Յովսէփ զարազ թուրամամ,
Գէմլիյին եէրինէ քէմիք եափամամ.
Ալլահն էյլիյին հիշ ունութամամ,
Իւրքմէյին քի սաթարգ Յովսէփի տէյու :
142. Շիմօի կիտին փէտէրիմէ սէօյլէյին ,
Էլլէրինի էօփիւն սէլամ էյլէյին .
Կէօրտիւքլէրինիղի հէպ նադլ էյլէյին ,
Աղլամասըն արթըգ Յովսէփիմ տէյու :
143. Գօշու թալիգալար պուրտան կէօթիւրիւն ,
Ալլն փէտէրիմի պանա կէթիւրին .
Միւթտէ խապէրինի անէ վէրտիրին ,
Քի սաղ տըր էվլատըն Յովսէփին տէյու :
144. Սըրայլա էօփտիւ գարտաչլարընը ,
Պաղըչլատը թէքմիլ հէպ սուչլարընը .
Եինէ Ֆիքր էյլէտի օլ տիւչլէրինի ,
Պէն եինէ էվվէլքի Յովսէփիմ տէյու :
145. Պէշ գաթ բուպա վէրտի Բենիամինէ ,
Պիր ալեա աթ վէրտի իւսթիւնէ պինէ .
Ալթունու տօլտուրտու հէյպէլէրինէ ,
Սէօյլէյին փէտէրէ Յովսէփիմ տէյու :
146. Փարաւոն տէր եազ անլէր քի կէլինլէր ,
Արապալար աթլար կէօնտէր պինսինլէր .
Օլանճա մալլէրին հէպ եիւքլէթսինլէր ,
Աղլամասըն արթըգ Յովսէփիմ տէյու :

147. Օնկար տըր փէտէրէ խապէր վէրտիլէր ,
Ճիւմէ կէօրտիւքլէրին հէպ նազլ էթտիլէր .
Հէպսի տէ շաղ օլուպ ֆէրահ էթտիլէր ,
Սէվինտի օլ փէտէր Յովսէփիմ տէյու :
148. Ախ իտիպ սէվինճլէ խայլու աղլէտի ,
Պարութ կիպի ճիյէրինի տաղլէտի .
Եալվարտը անլէրէ պէյլէ սէյլէտի ,
Աման սահիհ սալմը Յովսէփիմ տէյու ,
149. Բենիամին փէտէրինէ սարըլտը ,
Էօփտիւ էլլէրինի տուասըն ալտը .
Յակոբ պու խապէրէ թաճիւպտէ գալտը ,
Պու նէ՝ հիքմէթ սաղմըշ Յովսէփիմ տէյու :
150. Միւժտէ եա փէտէր Յովսէփին սաղ տըր ,
Մըսրա հիւքմ իտէն պիր հիւքիւմտար տըր .
Իշպու միւճիզաթը իտէն Ալահ տըր .
Ղայրու հիշ աղլամա Յովսէփիմ տէյու :
151. Տէրագապ եօլլարա բէվան օլտուլար ,
Պիւթիւն էշեալէրին տախի ալտըլար .
Նէ զէման քի Մըսրա եագըն գալտըլար ,
Արզուլէր կէօրմէյէ Յովսէփիմ տէյու :
152. Միւժտէճի կէօնտէրտի էօնտէն պիրինի ,
Քի կիտիպ սէյլէսին կէլտիքլէրինի .
Յովսէփ տէ թօփլատը աքէրլէրինի ,
Փէտէր տէ պէքլէր'տի Յովսէփիմ տէյու :

153. Սէրապէր վիճուհւար հէփ վիւզարէլէր ,
Տէտի պէնիմ իլէ պինիպ կէլէլէր .
Ճէմի եթպաալար տախի քէօլէլէր ,
Տէսինլէր պապամա Յովսէփիմ տէյու :
154. Պիր սալթանաթ իլէ գարշըլատըլար ,
Օրթալըղը վէլվէլէյէ գաթտըլար .
Մըսըր էհալիսի սէյրէ գալգալըլար ,
Փէտէրի կէլլյօր Յովսէփին տէյու :
155. Յակոբ տախի Յովսէփինի կէօրիւնճէ ,
Էվլատընըն միւրատընա էրինճէ .
Իքի կէօղլէրինտէն եաշ եիւրիւյիւնճէ ,
Սարըլտը պըրագմաղ Յովսէփիմ տէյու :
156. Աղլայարագ էօփէր իտի պիր սաէթ ,
Պըրագմագ իսթէմէղ իտի ագըպէթ .
Սէվինճինտէն գալտը արթըղ պլիթագէթ ,
Սարըլըպ էօփէրտի Յովսէփիմ տէյու :
157. Էօփտիւ պապասընըն կիւլ էլլէրինի ,
Փէտէր տէ օղլունուն խուպ կէօղլէրինի .
Աղլամագտան տէյէմէտի տէրտինի ,
Եալընըղ տէր իտի Յովսէփիմ տէյու :
158. Օն իքի եըլ հասրէթինի չէքէրտիմ ,
Աճընտան գալրուլուպ պէլիմ պիւքէրտիմ .
Կէօղլէրիմտէն գանլը եաշար տէօքէրտիմ ,
Աճէպ նէրէտէ տիր Յովսէփիմ տէյու :

159. Զօգ շիւքիւր գալուշտում կէօգիւմ նուրընա ,
Ճանըմ գուրպսն օլսուն սէնին եօլունա .
Պագմա սէն ազիզիմ պէն գուսուրումա ,
Արթըգ աղլամայըմ Յովսէփիմ տէյու :
160. Հիչ եալվաճմատընմը գարտաշլարընա ,
Նասըլ տա գըյտըլար շու կէնճ եաշընա .
Տիյէյտին ըահմ իտին նիյաղլարըմա ,
Պէն տէ գարտաշընըզ Յովսէփիմ տէյու :
161. Անան սաղ օլսա տա ահ պուլսա իտի ,
Կէօգիւ իլէ սէնի պիր կէօրսէ իտի .
Օ տա պու հասրէթէ չիւն իրսէ իտի ,
Սարըլըրտը սանա Յովսէփիմ տէյու :
162. Գարտաշլար օղլումու պէն եէնի կէօրտիւմ ,
Շիմտի միւրատըմա իյիճէ էրտիմ .
Պունճա երլ տըր քէնտիքէնտիմի եէտիմ ,
Ահ ու Ֆիղանլար՝լէ Յովսէփիմ տէյու :
163. Սէնին աճըն իլէ իչէրիմ տօլու ,
Նէտէն զուհր իթտի փատիշահ եօլու .
Անան տա սաղ գալըպ օլմայըպ էօլիւ ,
Նասըլ սէվինիրտի Յովսէփիմ տէյու :
164. Գանլը կէօմլէյինի էլիմէ ալտըմ ,
Օլ սաաթ աճըմտան սաշլարըմ եօլտում .
Ախ վախ իլէ պաշըմ թաշլարա վուրտում ,
Աճէպ նէ հալտէ տիր Յովսէփիմ տէյու :

165. Նաորլ աճրմատան գոյեա տթտըլար ,
Պաղիրկեանէ քէօլէ տէյի սաթտըլար .
Պէնի տախի կէլիպ հէպ ալտաթտըլար ,
Ճանավարլար եէտի Յովսէփին տէյու ,
166. Նէ գատար վարըմլշ չօգ սապր սէնտէ ,
Ալլահը աղմիշան էօղ եիւրէյինտէ .
Եա պիր խապէր կէօնտէր սէվինսէմ պէն տէ ,
Տահա հալա սաղմլշ Յովսէփիմ տէյու :
167. Պէն հիշ ունութամամ Ալլահըմ սէնի ,
Պունճա զէման տըր գայըրտըն պէնի .
Գափուշտուրտուն շիմտի օղլումա պէնի ,
Չօգ սէվինիյօրում Յովսէփիմ տէյու :
168. Փաշալար վէզիրլէր կիւճ այըրտ իթտի ,
Տօղրու փարաւոնուն եանընա կիթտի .
Յակոբ փարաւոնա չօգ ըէճա իթտի ,
Էմանէթ տիր սանա Յովսէփիմ տէյու :
169. Ագըլ իրմէզ եարատանըն սըրըընա ,
Չօգ աղլատըմ պու եալրունուն ուղրունա .
Ալլահ գուրպան օլամ սէնին եօլունա ,
Մէմնուն իթտին պէնի Յովսէփիմ տէյու :
170. Էմր օլտու Յակոբա գօնադ վիրիլտի ,
Հալը քիլիմ սէճճատէլէր սէրիլտի .
Յակոբ զայէթ ֆէրահլանըպ տիրիլտի ,
Գափուշտում օղլումա Յովսէփիմ տէյու :

171. Մըսըրըլար փարաւոնա վարտըլար ,
Պուղտայ չիւն աղլաշըպ չօգ ետվարտըլար .
Ալթունլարըն սաշըպ զախրէ ալտըլար ,
Թէչէքքիւր իթտիլէր Յովսէփիմ տէյու :
172. Փարաւոն տէր Յովսէփ սէնսին եալընը ,
Նէ իսթէրսէնիզ օնտան ալընը .
Իթտիյի էյիլի սէնա իտինիզ ,
Հիչ ունուլթմայընը Յովսէփիմ տէյու :
173. Գըթըլդ սէնէլէրի թէքմիլ օլտուլար ,
Յովսէփտէն չօգ էօտիւնն պուղտայ ալտըլար .
Էօմրիւնիւն եօլունու օլ տէմ պուլտուլար ,
Ալլահըն ատէմի Յովսէփիմ տէյու :
174. Պէօյլէնէ Յովսէփ իտարէ իթտի ,
Թօփլատըղը զախրէ զանիճէ եէթտի .
Վագըթ կէլտի եէնի մահսուլլար պիթտի ,
Մէթհ իթտիլէր հէփսի Յովսէփիմ տէյու :
175. Վատէ եէթտի օլ տէմ Յակոբ կէօչմէյէ ,
Վէթանընտան մալլէրինտէն կէչմէյէ .
Իթտիյի ամէլի օրտա պիչմէյէ ,
Խապէր իթմիչ կէլսին Յովսէփիմ տէյու :
176. Յովսէփ տէ կէթիրտի օղուլլարընը ,
Ալըն տէտէսինին տուալարընը .
Սօն սաաթտաքի նիաղլարընը ,
Ալլահ պաղըչլասըն Յովսէփիմ տէյու :

177. Պիւլիւք Մանասէյի ալոր սաղ եանա ,
 Բիւլիւք եփրեմի տէ չէքտի սօլ եանա .
 Սէճտէ գըլտը Պարի Ալլահ սիւպհանա ,
 Պաղըշլա պունլարը Յովսէփէ տէյու :
178. Յովսէփ եալվարարագ տէր պապասընա ,
 Սաղ էլին գօյ իւք էվլատըմ պաշընա .
 եփրեմ միւթիւ օլսուն իւք գարտաշընա ,
 Ճիւմէսի սէվսինլէր Յովսէփիմ տէյու :
179. Յակոբ աչտը էլլէրինի տօղրու սէմայա ,
 Գըլտը նիյազընը Պարի խիւտայա .
 Զօղալթսըն եալրուլարըն միսլի տէրեայա ,
 Պէօլէ տիր մինասիպ Յովսէփիմ տէյու :
180. Իքիսի պիրլիքտէ նուր օլաճագ տըր ,
 Հէմ քիւլիւք պիւլիւքտէն իւք օլաճագ տըր .
 եփրեմէ զիւրրիյէթ չօգ օլաճագ տըր ,
 Սօնրա սէն կէօրէսին Յովսէփիմ տէյու :
181. Եա Բապպիմ պունլարը միւպարէքլէսին ,
 Եէքիւնիւն Հագգ Թաալ աղիլ էյլէսին .
 Զիւրրիյէթլէրին զանիճէ իթսին ,
 Յէրահ կիւնլէր կէօրսին Յովսէփիմ տէյու :
182. Տուայա տուրսունլար պիր չօգ մէլայըգ ,
 Էօմլի կէչիւրսինլէր Հագգա մլթապըգ .
 Պու տիւնեատէ ինսան Էօմլիւ պուլանըգ ,
 Շաղ օլսունլար ճիւմէ Յովսէփիմ տէյու :

183. Պունլարը սէօյլէյիպ ճան գուշու ուշտու ,
 Թա հայր Աբրահամա վարտը գավուշտու .
 Յովսէփ տէ աղլայրպ իւսթիւնէ տիւշտիւ ,
 Քիմ տէյէճէք արթըգ Յովսէփիմ տէյու :
184. Յովսէփ տէ եաշատը Թամ եիւզ օն սէնէ ,
 Չաղըրտը սէօյլէտի սիւսիլէսինէ .
 Կիթմէք տիր նիյէթիմ ճան էօլքէսինէ ,
 Տիյէճէքլէր հէյ վախ Յովսէփիմ տէյու :
185. Սիզ պէնիմ Թէնիմի ալարագ կիտին ,
 Պապամըն եանընա պէնի տէֆն իտին .
 Ճիւմէնիզ պիրլիքտէ մուհապպէթ իտին ,
 Աղլամայըն նօլտու Յովսէփիմ տէյու :
186. Օնլար տա Թօփլաշրպ հէփսի աղլաշտը ,
 Ճիւմէսի պիրլիքտէ չօգ ֆիղանլաշտը .
 Ճիւմէնին կէօզ եաշը աշտը տա Թաշտը ,
 Ուշուրտուգ պիզ էլտէն Յովսէփիմ տէյու :
187. Պէօյլէճէ օլ Յովսէփ ճան Թէսլիմ իթտի ,
 Տիւնեասըն ճէննէթէ Թէպտիլաթ իթտի .
 Վատէսին խայր իլէ հէմ Թէքմիլ իթտի ,
 Ճիհանը աղլաթտը Յովսէփիմ տէյու :
188. Վասֆընը տույանլար չօգ իպրէթ ալսըն ,
 Կիւնահտան սագընըպ իյլիքտէ գալսըն .
 Պու պէյթլէր հէր տէմճիք ֆիքրինէ կէլսին ,
 Ձիքր իթսին արատա Յովսէփիմ տէյու :

189. Յովսէփիմ կիւնահտա պուլունսա իտի ,
Գարընըն սէօզիւնէ ույարսա իտի .
Զիւն կէօնիւլ վէրիւ տէ մէյլ իթսէ իտի ,
Անմազտը ճիհան տէ Յովսէփիմ տէյու :

190. Պիղէր տէ պունլարտան իպրէթ ալալըմ ,
Սըտգ իլէ ինանըպ տինտէ գալալըմ .
Թիւքէնմէզ սէֆայը Հաֆգտա պուլալըմ ,
Րահմէթլէր սաչըլսըն Յովսէփիմ տէյու :

191. Պու ֆանի տիւնեատէն կէօչ իտէճէյիզ ,
Շէրահաթ հուզ'րունա հէպ չըգաճաղըզ .
« Կէլին էվլատլարըմ » ը իշիտէճէֆմիլիզ ,
Ալլահ մուպարէքի իյլէսուն տէյու :

« միայն »
« առ »

ՏԻՒՆԵԱՆԸՆ ԳՈՒՐՈՒԼՄԱՍԸ ԻԼԷ
ՏԻՒՆԵԱ ՍՕՆՈՒՆՈՒՆ ԻԻԶԷՐԻՆԷ
ՊԷՅԻԹԼԻՐ

1. Պու տիւնեա պիր իւմման ըտը ,
Հէմ գարանլըգ տիւման ըտը .
Վագթը եօգ պիր զէման ըտը ,
Խիւտա էմրի շէնէ կէլիր :
2. Եարաթտը կիւնէշի այը ,
Հէմ տախի գարա տէրեայը .
Հազըէթի Ադամ Եւայը ,
Խալգ օլան տիւնեայէ կէլիր :
3. Եէրտէն էլէ թօիրագ ալտը ,
Ըսլաթըպ պալըղա սալտը .
Թէնի եափտը պիր ճան գալտը ,
Պագըն թէնէ նէ րուհ կէլիր :
4. Բուհու իւֆլէտի աղղընա ,
Կիթտի պու րուհ թա գարընա .
Օլաու րէվան Հագգ եօլունա ,
Ալլահ վասիյեթէ կէլիր :
5. Պէօյրի Ատէմտէն Եւայի ,
Եարաթտը վէրտի տուայի .
Անլէրէ օլմայա սայի ,
Իսմի շէօհրէթ պօշա կէլիր :

6. Տէր սիդի եօգտան եարաթտըմ,
Բուհ վէրիպ հէմ տէ բարլաթտըմ.
Իքինիդի պիր թէն իթտիմ,
Զիւրրիյէթ արթմայա կէլիր :
7. Թէն թիւրապ տըր ճանա սէն պագ ,
Էօլիւպ օլուր եինէ թօփրագ .
Ֆաղիլէթլէ շէյթանը եագ ,
Եինէ թէն թօփրաղա կէլիր :
8. Ճէննէթ պահճէսինէ կիրին ,
Օնտա արթըգ բօստու սէրին .
Հագգըն միւրատընա էրին ,
Նիհայէթսիզ էօմր կէլիր :
9. Էօմր լիպասընը կիյին ,
Համո օլտուն Ալլահա տէյին .
Ճէննէթ մէյվէսինտէն եէյին ,
Կէօրիւն քի նէ հօշճա կէլիր :
10. Գօյտոււմ սիդի ճէննէթիմէ ,
Նայիլ իթտիմ իզզէթիմէ .
Շիւքր էյլէյին զիյնէթիմէ ,
Էնճամընտա խայր կէլիր :
11. Բապպի Ալլահ պէօյլէ իթտի ,
Պիր հաֆթատա խալգը պիթտի .
Ալթը կիւնտէ իշի եէթտի ,
Եէտիսինտէ ըահաթ կէլիր :

12. Բահաթ տուրմատը գուլու ,
Գարանլըգ տըր օնուն եօլու .
Ամէլի շէյթան'լէ տօլու ,
Էնճամը պագ նէյէ կէլիր :
13. Կիթտիքճէ զիւրրիյէթ արթտը ,
Ինսան Հագգ եօլունտան սափտը .
Ճիւմլէսի թուֆանտա պաթտը ,
Սօնու էօյլէ զաղէպ կէլիր :
14. Հատտինի պիլ էյ պիվէֆա ,
Իթմէ կիւնահ ապա սէֆա .
Նոյ իլէ շէնլէթտի տէֆա ,
Օլ թարիխտէն սիւրիւպ կէլիր :
15. Սիւրմէ սէն կիւնահլը տէվրան ,
Պու տիւնեա պիր ուլու քէվրան .
Հագգա մագպուլ իշէ տավրան ,
Սօնրա ագլըն պաշա կէլիր :
16. Ճահտ իյլէ սէն ամէլ գազան ,
Հիյլէքեար տըր գուլու գազան .
Սալիհ տիր Հագգ եօլու եազան ,
Ինանմայան զայա կէլիր :
17. Սէն ագլ իլէ էյլէ ֆիքր ,
Քիթապ աշիքեար 'տէր զիքր .
Կէթիրմէ իսեան ճանէ քիր ,
Ալթպաշը էօլիւմէ կէլիր :

18. Էօլիւմ վար տըր տիւղիւն ճանը ,
Եարատան սահիպի թանը .
Սուչլու իթմէ սուչսուզ Գանը ,
Հադգ քէնտի տավայա կէլիր :
19. Տավաճը օլաճագ սանա ,
Ջարարը վար թէնէ ճանա .
Քիմի սաղ քիմի սօլ եանա ,
Մահչէր տիվանընտա կէլիր :
20. Սէֆասը ճէննէթին չօգ տուր ,
Նիհայէթի ասլա եօգ տուր .
Իսեան իթմէ հէման թէք տուր ,
Աւարէթտէ իւճրէթի կէլիր :
21. Գարտաշըն Ֆագըրը գայըր ,
Էյիյի Ֆէնատէն այըր .
Նէ մէզհէպ նէ միլլէթ այըր ,
Իթտիյին գարշընա կէլիր :
22. Պիր ատէմ նէ ամէլ իտէր ,
Քէնտիսիյլէ սալթ օ կիտէր .
Իթտիյի կիւնահը էօտէր ,
Մէրհամէթ օլ ճանէ կէլիր :
23. Ճան քի մէթին տիր պիրինճի ,
Տէյիլ էլմաս զիւմրիւթ ինճի .
Կիւնահքեար ազապ չէքիճի ,
Օլ վագըթ փիւշմանէ կէլիր :

24. Իւմիտ իլէ կիւնահ իթմէ ,
Հագգ Եօլունտան սափըպ կիթմէ .
Շէյթանըն փէշինէ պիթմէ ,
Եօլուն ուճու նարէ կէլիր :
25. Կիւճլիւքլէրտէ սէն օլ սապուր ,
Էօմրի ինսանըն հիչ օլուր .
Պունու իսպաթ իտէր Զէպուր ,
Սապըը օլան խայրէ կէլիր :
26. Պազըսը մահշէրի պիլմէզ ,
Պիլէ տախի եօլա կէլմէզ .
Տինի օլան ասլա էօլմէզ ,
Էպէտի պիր էօմրէ կէլիր :
27. Աղլայալըմ պիրազ պուրտա ,
Սիւրէլիմ սէֆայը օրտա .
Տէօրթ քիթապա սէն պիր սօր տա ,
Թէզ ագլըն պաշընա կէլիր :
28. Ինանալըմ եա գարտաշար ,
Հագգը թանըր տաղ վէ թաշար .
Կէշէր սէնէլէր վէ եաշար ,
Նիհայէթ թօփրաղա կէլիր :
29. Թօփրագտան հասլ օլուպ կէլտիք ,
Տիւնեա էօլիւմլիւ տիր պիլտիք .
Եարատանա նիյազ գըլտըգ ,
Իյլիք անտէն գուլա կէլիր :

30. Ագըլը տիւնեայէ պագար ,
Հէփ իթտլըլէրինտէն պըգար .
Էօլիւմ տէ մէզարա թըգար ,
Պիր եէնի տիւնեայէ կէլիր :
31. Տիւնեա ֆանի պէօյլէ աղար ,
Ֆիթնէ օլ տըր օգուր եաղար .
Ճէհէննէմտէ չուգուր գաղար ,
Ափանսըզ օրայէ կէլիր :
32. Ճէհէննէմ էպէտի միհնէթ ,
Ագճէ իթմէզ սօն նէտամէթ .
Հէր քէս սայմազ իտէր զիյնէթ ,
Ախրէթտէ իմանէ կէլիր :
33. Էօլիւմ իլէ հէր շէյ պիթէր ,
Ինսան նիհան օլուպ կիտէր .
Պաղը ճիհան հէզան իտէր ,
Մահշէրտէ մէյտանէ կէլիր :
34. Ալտանմա եալան տըր ճիհան ,
Խիւտա տըր էպէտի գալան .
Քիթապտան նասիհաթ ալան ,
Կիւնահտան սագընակէլիր :
35. Եայգանըր օլ տէմ փագ օլուր ,
Շէյթան շէրինտէն եատ օլուր .
Ինսան մէզարտան գալգ օլուր ,
Ճիհան տիթըհմէյէ կէլիր :

36. Տխորէր տիւնեատէն պըգըլըր ,
Սըգլէթ սըճագտան սըգըլըր .
Քէօշքլէր սարայլար եըգըլըր ,
Մահչէր տիվանընա կէլիր :
37. Վիրան օլուր տաղ օվալար ,
Ճիհան սարարըպ տա սօլար .
Մաղըըպ Մաչըըգտաքի սուլար ,
Չէքիլիր իւմնանէ կէլիր :
38. Քէսիլիր հէպ ըրմագ վէ չայ ,
Շաֆգըն չէքէր կիւն իլէ այ .
Պիւթիւն էօլիւլէր տիրի սայ ,
Ճիւմլէսի տիվանէ կէլիր :
39. Գալմագ արթըգ ագար չաղլար ,
Ֆիղան իլէ ճիհան աղլար .
Ալչագլը եիւքսէքի տաղլար ,
Տէվըրիլիր վիրանէ կէլիր :
40. Շիւքը իտին եազայլարա ,
Տէօքիւլիւրլէր փազարլարա .
Կէօմիւլմիւլլէր մէզարլարա ,
Հէպսի օլ տիվանէ կէլիր :
41. Չաղըըլըրլար սիզ տէ գալգըն ,
Տիւնեանըն ախըրը սագըն .
Պու ալէմ հալինէ պաղըն ,
Հիճրան ճիւմլէսինէ կէլիր :

42. Տէրւէր չըգըն պիզ կիրէլիմ,
Էօլիւմ թաթլը տըր կէօրէլիմ.
Ղազապ կիւնիւն կէչիւրէլիմ,
Պէլքի պու հալ էվլա կէլիր :
43. Մէզարլար տա հիչ սէս վիրմէզ,
Ճանլար չըգսա պաշգա կիրմէզ.
Արասը փէք ուզուն սիւրմէզ,
Օլ տիվան գուրուլակէլիր :
44. Ռիւշէն երլտըզլար տէօքիւլիւր,
Ճիհանըն պէլի պիւքիւլիւր.
Տէօրթ անասըրլար սէօքիւլիւր,
Մէլէքլէր տիւնեայէ կէլիր :
45. Պիրինճի պօրույու չալար,
Տիթրէր ճիհան ինլէր տաղլար.
Իքինճի սէտայը սալար,
Իւչիւնճիւ ֆէրեատէ կէլիր :
46. Ֆէրեատ տէօրտիւնճիւտէ ալըր,
Ճիհան սատէ պիր տիւզ գալըր.
Ճիհան Մէվլայա եալվարըր,
Պէշինճի սէտայէ կէլիր :
47. Սէտա ալթընճըտան չըգար,
Էօլիւլէր տիվանա գալգար.
Թաճիւպլէ տէօրթ եանէ պազար,
Պիր եէնի տիւնեայէ կէլիր :

48. Եէտինճի ճիհանը եէնէր ,
Քիւրսի իլէ գուզու էնէր .
Պուլութլար իւսթիւնէ պինէր ,
Սալթանաթ ճիհանէ կէլիր :
49. Հէր քէս հայրան օլուպ պագար ,
Պօրուլարը տուրմազ չալար .
Ֆէլէք թըրփանընը սալար ,
Ինսանլար սէրիլէկէլիր :
50. Ույանան մէզարտան չըգար ,
Եէր կէօյ պիրպիրինի եըգար .
Մէլէքլէր թաճիւպլէ պագար ,
Եէնի եէր գուրուլակէլիր :
51. Գուրուլուր միզան թէրազի ,
Թարթըլըր ճանլարտան պազի .
Սօլ եանէ կիտէր պիրազի ,
Շէյթանլար օլ եանէ կէլիր :
52. Հաքիմ սաղ եանըն գայըրըր ,
Գօյուն ճանվէրտէն այրըլըր .
Սալիհի սաղ եանա ալըր ,
Ճէննէթ տիր աչըլակէլիր :
53. Սաղ եանէ թաթըրճա սէօյլէր ,
Հագգ ճէվապը պէօյլէ էյլէր .
Պունճա սէնէլէրլէ այլէր ,
Հէփսի տէ տիւմանէ կէլիր :

54. Տէր աճ իտիմ տօյուրտունուղ ,
Չըպլագ իտիմ կիյտիրտինիղ .
Էմրիմ իճրա սիղ իթտինիղ ,
Սիղէ շիմտի իւճրէթ կէլիր :
55. Ամնա տիյնէ պագ նէ էյլէր ,
Սօլ եանէ նէ ճէվագ սէօյլէր .
Հագսըղ մէրհամէթսիղ պէյլէր ,
Չընտան սիղէ լայըգ կէլիր :
56. Էմրի քիթապը թութտունմու ,
Աճ վէ սուսուղ տօյուրտունմու ,
Չըպլագ մահպուս գայըրտը՞նմը ,
Մնա կէօրէ հիւքմէ կէլիր :
57. Գուլլուգ իթմէտինիղ պանա ,
Կիտին գարանլըգ զընտանա .
Ույտունուղ խային շէյթանա ,
Շիմտի սիղէ զազապ կէլիր :
58. Սաղ եանտաքի սիւրէր սէֆա ,
Սօլ եանէ վար տըր չօգ ճէֆա .
Գանմայանլար պէօյլէ լաֆա ,
Օլ զէման փիւշմանէ կէլիր :
59. Կէօրտի՛ւնմի պու տիւղ գարայը ,
Սաղ եանը ճէննէթ սարայը .
Սատըգլար ալըր օրայը ,
Տիւշէն նուր իչինէ կէլիր :

60. Բիւշէն նուր գօգուսու գօյու ,
Սատրգլար տըր մէլէք սօյու .
Ճէննէթին հիշ եօգ տուր սօնու ,
Սալիհէր օրայէ կէլիր :
61. Օ ագըլ իրմէզ սարայ տըր ,
Ֆիքրէ տիւշմէմիշ ալայ տըր .
Ուճու պուլունմազ մերա տըր ,
Գուղուլար օրայէ կէլիր :
62. Հիսարըն հատսըզ գափուսու ,
Տիւրիւ թաշ եագուլթ եափուսու .
Սալիհէր կիրէր հէփիսի ,
Էպէտի սէֆայէ կէլիր :
63. Օրտա թագարլար չէլէնկէր ,
Պաշընա տէօնէր մէլէքէր .
Նիհայէթսիզ տիւ շէնլիքէր ,
Էպէտի իղգէթէ կէլիր :
64. Իղգէթ թահթընտա տըր գուղու ,
Կիւնտէն միւնէվէր տիր եիւզիւ .
Ճանլար սունար շիւքր սէօզիւ ,
Սօնու եօգ ալգըշա կէլիր :
65. Շազլըզ իշիտիլիր սաղտան ,
Սօլ եանը գարանլըզ զընտան .
Տիւնեատէ կիւնահքեար օլան ,
Էպէտի աղազա կէլիր :

66. Օրատա խտերէն ֆերեատ ,
Եօգ տուր քիմսէտէն հիշ իմոտա .
Խային շէյթան օլուր ճէլլատ ,
Էպէտի էօլիւմէ կէլիր :
67. Ձիւն պէլլի տիր իթտիքլէրի ,
Իսեանլէրի չէքտիքլէրի .
Կիւնահ սէֆա սիւրտիւքլէրի ,
Չօգ աճը ֆիղանէ կէլիր :
68. Ֆիղան ճէհէննէմին նարի ,
Շէյթան պիր աթտէրհանքեարի .
Տուրմազ պասար շօլ ազարի ,
Փիւսկիւրիւպ օլ ճանէ կէլիր :
69. Ճանլարը գարանլըգ պասար ,
Երլան շէյթան աթէշ գուսար .
Սէօնմէզ հէրարէթտէն սուսար ,
Չաղըըշըպ ամանէ կէլիր :
70. Շէյթանլար զէնճիրի իչլէր ,
Կըճըրթատըր հէր տէմ տիչլէր .
Նիճէ իխթիյար ու կէնճլէր ,
Տամլա սու տիլէնէ կէլիր :
71. Տիյնէտինֆլմի գարտաչլար ,
Գանտըմը ֆիքիրսիզ պաչլար .
Օլ տիվանտան տիթրէր թաչլար ,
Տիւչէն պաչա նէլէր կէլիր :

ԻՆՍՍԱՆ ԲՈՒՀՈՒՆՈՒ ԹԵՍԼԻՄ ԻԹՏԻՑԻՆՏԵ
ԱԼԼԱՀԸՆ ՏԻՎԱՆԸՆԱ ԶԸԳՄԱՍԸ
ԻԻԶԵՐԻՆԵ ՊԵՑԻԹԼԵՐ

1. Տիյնէյին գարտաշար պէեան իտէրիմ,
Ֆիլքրիմէ տիւշտիւքճէ հէման աղլէրիմ.
Ճիյէրիմէ աթէշ տիւշէր տաղլէրիմ,
Աճէպա կիտէրսէմ նէ ղուլում օլուր :
2. Տիւնեա գուրուլալը եէտի պին սէնէ,
Պունճա ինսան էօլիւր գալմաղ սինսիլէ .
Սաղ իքէն կէօրիւնմէղ պունլար ինսանէ,
Խապէրսիղ էօլէնէ նէ հայրէթ օլուր :
3. Զօգ քեաֆիրլէր սէօյլէր իքիտէպիրտէ,
Ահրէթ վաւմը տըր տէր ճէհէննէմ նէրտէ .
Պունլարը տէյէնլէր շիմտի տիւնեատէ,
Օլ սաաթը կէօրիւպ չօգ նատիմ օլուր :
4. Պազը ինսան վար քի ատէմ սէն տէ տէր,
Պիր կիւնահ իւսթիւնէ օն պէշ աէ էտէր .
Կէշմէղ սանըր էօմիւլ նէ զէման պիթէր,
Էլլի պին սէնէլէր պիր սաաթ օլուր :
5. Գարտաշարըմ զանն իթմէյին պուրատա,
Պէքլէմէղլէր էօլէն ինսանլար օրտա .
Ֆիլքրինտէն չըգարմա պունու արատա,
Բուհու թէսլիմ իթսէն, պագ նէլէր օլուր :

6. Ալլահտա հիքմէթ չօգ իլլա պիրիսի ,
նէ գատար սէօյլէնսէ եօգ տուր կէրիսի . .
Պոռնու տիւշիւնէնին ճիյէր փարէսի ,
Տէմիր օլսա երինէ տայանմազ օլուր :
7. Թանկընըն էսրարը կէլմէզ հիչ տիլէ ,
Պու տիւնեա գուրուլմուշ հիքմէթլէր իլէ .
Պիզ չօգ օգուտուգ սիզ տիյնէյին հէլէ ,
Ագըլտա թուլթմազսագ ան նէլէր օլուր :
8. Տիգգաթ իտին սիզ պու Հագգըն սըրրինէ ,
Դօյալըմ գուլաղա քիւփէ եէրինէ ,
Շաշտըմ պէն Ալլահըն հիքմէթլէրինէ ,
Պագսագ մահչէր կիւնիւ նէ զէման օլուր :
9. Սօնունը տիւշիւնմէզ պու ագըլսըզ պաշ ,
Ճան էվլինտէն ուշար թէն գալըր պիր թաշ .
Եիւզ պին սէնէ տիր պու պիլիրմի գաշ եաշ ,
Չիւն էօլիւմտէն սօնրա տիրիլմէք օլուր :
10. Ճան գաֆէստէն ուշսա թէն պիր լէշ գալըր ,
Տուրմազ հիչ պիր եէրտէ հէման ֆըրլանըր .
Քէօթիւ իսէ էկէր եէրի տարլանըր ,
Էմր օլունուր ճանէ թէնէ կէլ օլուր :
11. Ճան պիր բուհ տըր քի հիչ էլէ կէչէմէզ ,
Թէնտէն այրըլընճա պիր տուրագ պիլմէզ .
Էմր օլունսա էկէր տագիգէ սիւրմէզ ,
0 թէնլէր մէզարտան գըեամէ օլուր :

12. Ալալըմ՝ թէմսիլի թօփրագտան թաշտան ,
Տիւնեա նիհայէթի օլուր եաժաշտան ,
Տիւշիւնսէք պունլարը կէօղ տօլար եաշտան ,
Պագալըմ ինսանէ նէ զուլմէթ օլուր :
13. Տիւնեա գուրուլալը պու թաշլար եաթըր ,
Պունու ֆիքը իյլէյուպ ագլընա կէթիր .
Տիւշիւն զիհնին իլէ պուրատա պիթիր ,
Օլ զէման պու սըրրա ֆիքը զանի օլուր :
14. Ճան վերսէ պիր թաշա այաղա գալգսա ,
Օլ հալտէ օ թաշ էթրաֆա պագսա .
Պու թէմսիլի ինսան գուլաղա թագսա ,
Էօլիւմ սաաթընտա նէ մուլթու օլուր :
15. Օլ թաշա պիր սօրսագ քիմէ՞ պագըյօր ,
Պիլիւրմի դաշ պին երլ օրտա եաթըյօր .
Հէր հիսսիյաթընա ֆիքիր գաթըյօր ,
Պու նէ հիքմէթ տէր տէ օնտա լեալ օլուր :
16. Ինսան վիճուտինի մէզարա թըգար ,
Սան քի պիր սաաթ տըր եաթայօր գալգար .
Եէր իլէ կէօյ երլտըզ պիրպիրին երգար ,
Ինսան տա թաշ կիպի օնտա լեալ օլուր :
17. Պիզ վարիքէն պունլար պիզլէրէ տիր հէչ ,
Տիրիզ ֆիքրիմիզտէն պունլարը սէն կէչ .
Ալլահ ագըլ վիրմիշ սէն վար պունու սէչ ,
Էօլտիյիւն զէմանտէ հէփ պէլի օլուր :

18. Ինսան պու տիւնեատէ իտէր սէյեահաթ ,
 Հիչ պիլէմէզ քէնտին էօլտիւլիւ սաաթ .
 Օ աագգէտէ օլուր մահչէր շէրիաթ ,
 Հէպ պիլտիյի շէյլէր պաշա կէլ օլուր :
19. Ալլահ նիշան գօյտու Բարուգու իպրէթ ,
 Ինճիր աղաճընըն օլթընտա սապր էթ .
 Իւչ եիւզ սէնէ հա պիր , քէնտինի թէփրէթ ,
 Էկէբքի ույանսա պիր չայրէք պուլուր :
20. Պու տա Հագգտան իպրէթ Դեկուս մէլէքտէ ,
 Հագգտան կէօսթէրիլտի Այասուլագտէ .
 Պիր Փիթնէ տիր չըգուր • արալըգտէ ,
 Տէրիտի ինանմամ մահչէրմի օլուր :
21. Տինսիվէրտէն չօգլար Փիբրի գարըշտը ,
 Անիտէ Ալլահտան հիքմէթ եէրիշտի .
 Ֆիբրէր հալլ օլտու ղիհնլէր եէթիշտի ,
 Տիյնէյին քի Հագգտան նէ իպրէթ օլուր :
22. Տէյէլիմմի Հագգըն սըրըր պու հիքմէթ ,
 Հէր քէս հայրան օլուպ ալտըրար իպրէթ .
 Սահիպ եարատանտան եէթիշտի հիւրմէթ ,
 Պիլտիլէր ճան չըգար մահչէրի պուլուր :
23. Տույտուննոլգմը Հագգըն սըրըր պույուտու ,
 Ետի գարտաշ մաղարատա ույուտու .
 Իւչ եիւզ երլ եաթտըլար սահիհ պույուտու ,
 Խէլուն շէյթան հէման օրտա ղայպ օլուր :

24. Եհտի գարաաշ էվվէլ ույգույա եաթտը ,
 Էմրը Ալլահ եհտիսի պիր եերտէն գալգտը .
 Իւշ եիւզ երլ կէչմիշտի թարիխէ պագտը ,
 Մէլուն շէյթան հէման օրտա զայպ օլուր :
25. Ասլա չըգարմա սէն ագլընտան պունու ,
 Պին սէնէ եաշտսան էօիւմ տիր սօնու .
 Ճան քի թէսլիմ օլուր մահշէր օլ կիւնիւ ,
 Կիւնահքեար շիտէթլէ եէրէ փէրս օլուր :
26. Նասրլ քի էզրայէլ ճանը ալաճագ ,
 Օ սաաթ պօրուլար հէփ չալընաճագ .
 Էօլտիւյիւ սաաթտա պիր ույանաճագ ,
 Սանքի պայըլմշա այըգլըգ օլուր :
27. Տօյուլմազ սալթանաթ հէփսի տէ օրտա ,
 Իսթէրսէն գաղանմագ ֆըրսաթը պուրտա .
 Պիր քէրրէ թէֆթիշ էթ քէնտինի տուր տա ,
 Ալլահըն նուֆուսու նասլ իճրա օլուր :
28. Ինսանէ ճայիզ տիր պունու ֆիքը իթմէք ,
 Պին սէնէ եաշասա վար սօնրա կիթմէք .
 Սայըլը կիւնլէրին էնճամը կէլմէք ,
 Ճան քի թէսլիմ օլուր պագ նէ հալ օլուր :
29. Պագըլար տէրս իթմիշ հէման պունլարը ,
 Տիւնեայէ կէլտիքսէ եափսագ շունլարը .
 Պիլմէզ քի խապս իթմիշ շէյթան օնլարը ,
 Էօլտիւքտէն սօնրա հէպ պէսպէլի օլուր :

30. Տիյնէմէզ Թէնպիհի կիւնահը եափար ,
Հագգ եօլուն պըրագըպ էյրիյէ սափար .
Ալլահտան վազ կէլիպ շէյթանէ Թափար ,
Պիլմէզ բուհ Թէսլիմի նէ հալտէ օլուր :
31. Էօլմիւ տիւշիւնմէյիպ Կիւնահա պագար ,
Պիլէրէք ճանընը գազէպէ եագար .
Վագըթ կէլիշինտէ մէզարտան գալգար ,
Փիւշման օլուր ամմա չիֆայտէ օլուր :
32. Էօլմ կէլիր ինսան մէզարէ կէօյեր ,
Եիւզ պին երլ պիր տագգա միսիլլիւ կէչեր .
Ախէր Թէմամ օլուր օրագճը պիշեր ,
Խայըրսըզ օթլարը սէշմէտէ օլուր :
33. Խայըրը էքինի Թարլատան եօլար ,
Եօլար տա պուղտայըն սավուրուր սալար .
Տէրամպար օլունուկ մահզէնլէր տօլար ,
Բահաթ իլէ սէֆա սիւրմէտէ օլուր :
34. Խայըրսըզ օթլարըն իշինտէ պագար ,
Աթըպ աթէշլէրէ օնլարը եագար .
Ճէհէննէմտէ աթէշ սէյլ կիպի ագար ,
Օնլար տա օրատա եանմագտա օլուր :
35. Ինսան էքին կիպի հէպ կէլիր կէչեր ,
Պուրտա էքտի իսէ օրատա պիշեր .
Խալիս գօյուն օ տուր սիւրիւտէն սէչեր ,
Գուզու օլմայանա նէ զուլում օլուր :

36. Պու քիթապ սէօղիւն հէր քիմ քի տույսա ,
Ֆիքրինտէն չըգմայրպ ագլընա գոյսա .
Պիր քէրրէ տիւշիւնսէ Հագգ եօլա ույսա ,
Սօն սաաթ եօլտաշը մէլայըգ օլուր :
37. Նէ մութլու պունլարը գուլագտա թութան ,
Կիւնահ լէքէլէրին իւսթիւնտէն աթան .
Էօլիւմ սաաթընա ուզանըպ եաթան ,
Օլ անտէ ճէննէթին թաճընը պուլուր :
38. Տիյնէյէնէ պու տուր պիր պիւյիք իպրէթ ,
Սագըն սափմայասըն կիւնահա սապր էթ .
Եէնիւմէ շէյթանա գուվլէթլէ ճէնկ էթ ,
Ալթ օլուրսան սօնրա սանա զուլմ օլուր :
39. Պիր ինսան գատիմի ույանըգ օլսա ,
Զամիքի Ալլահա տօստօղըու թութսա .
Էօլիւմ կէլիպ անը տախի տէ ալսա ,
Գալպի ֆէրահ ֆիքրի ասիւտէ օլուր :
40. Իշթէ գարտաշլարըմ էյի պիլէլիմ ,
Էօլմիւ զիքր իտէրէք եօլա կէլէլիմ .
Էօլիւմէ չարէ եօգսա էյի էօլէլիմ ,
Օ զէման տա ինսան չօգ ֆէրահ օլուր :
41. Էօլիւմ սաաթընտա պունլար օլաճագ ,
Պիւթիւն եաղըլանլար եէրին պուլաճագ .
Իւճրէթի ալանլար գատիմ գալաճագ ,
Աճապ օ էօմիտէն տօյմնըմը օլուր :

42. Սաֆ պէ ուսի պօրուար հէպ չալընաճագ ,
ինտոնյոտ ույգուտան հէպ ույանաճագ .
կիւնահ. քերարէր գըսմը ճէլպ օլունաճագ ,
Տիշէր կըճըրթըսը օրատա օլուր :

43. կիւնահ. քերար սօլ ետնա սալիհ սաղ եանէ ,
Սէչիլմէղ օրատա պապա վէ անէ .
Ղազապ օլաճագ տըր կիւնահ. քերար ճանէ ,
Դապահաթ սահիպի օրտա զէյլ օլուր :

44. Հագգը ինճիլ թէվրատ եէրինի պուլուր ,
Բիշինին էյլիյի օրատա գալուր .
Օնտան էօթէ ասլա քէօյ շէհիր եօգ տուր ,
Պու պէյիթլէր պէօյլէ նիհայէթ պուլուր :

ՏԻՒՆԵԱ ՍՕՆՈՒ ՎԷ ՄԱՀՇԷՐ ՏԻՎԱՆԸ ՀԱԳԳԸՆՏԱ ՊԱԶԸ ՆԱՍԻՀԱԹԼԱՐ

« Հոյր Դը » Ին Բի-բե-թ .

Էյ յեմալէրտէ սաքին օլան փէտէրիմիզ . իսմին ազիզլէնսին , կէլսին սէնին փառիշահլըզըն , բատէթին իճրա օլունսուն նասըլ քի կէօյտէ էօյլէ տէ եէրտէ : Իհսան էյլէ պիզէ պու կիւն եէվմիյէ նաֆագամըզը , պաղըչլա պիզէ պօրճլաբըմըզը նասըլ քի պիզ տէ պիզէ պօրճլու օլանլարա պաղըչլար իսէք , պիզի իվզայէ պրագմա իլլա քէմիքտէն էսիրկէ . չիւնքի էպէտի սէնին տիր ֆազիլէթ , դուվլէթ վէ սալլթանաթ . Ամին :

Էյ իթիգատը Գրիստոնեսայ գարտաչլարըմ էֆէնտիմիզ միւպարէք աղզըյլա Ինճիլի Շէրիֆտէ պույուրույօր քի պու « Հոյր մեր » տուասընը հէր տայիմ իպատէթ իլէ սունալըմ : Ամմա պու տուայը եալընըզ սէօյլէյիպ կէչմէմէլի , մանէասընա տալի վուգուֆ օլմալը . մէսէլա կէօյլէրտէ իճրա օլունան Ալլահըն բատէթի եէրտէ տէ իճրա օլունսուն տէյին , տէյու էմր պույուրույօր : (Եղիցին կաոֆ քո որպէս յերկինս և յերկրի : Մատթ. 2 : 10) : Ալլահըն վալիտէթուլլահ Պիքիր Մարիամըն թախտը վէ պիւթին Սերովբէլէր , Գերովբէլէր ,

հաթարգ մէլէքէր վէ ազիզլէր կէօյլէրտէ օլտուղու հալտէ Ալլահըն բատէթի կէօյտէ իճրա օլունտուղու կիպի եէրտէ նաւսը իճրա օլունապիլիը :

Իշթէ տիյնէյին շիմտի մանէասընը : Պէյթլէրտէն մալիւմինիզ օլտուղու իւզրէ ինսանըն բուհու թէնտէն այրըլտըղը կիպի մահչէր տիվանընա չըգար : Հալ պու քի պունու պիր թէմսիլ իլէ աղնաթտըրմագ լազըմ տըր . նասըլ քի էֆէնտիմիզ ինճիլի Շէրիֆտէ պույուրույօր : (Բանդի ձեզ տուեալ է գիտեւ զխորհուրդս արքայութեանն երկնից . և նոցա չէ տուեալ . վասն այնորիկ առաւելօք խօսիմ ընդ նոսա : Մատթ. ԺԳ. 11) : Սիզլէրէ հէր պիր բուհի քէլամլարը էօյրէնմէք վէրիւմիշ տիր . լաքին սայիր ատէմլէրէ թէմսիլ իլէ սէօյլէմէք վաճիպ տիր տէտի . Ալլահ պու տիւնեայը եէտի կիւնտէ եարատըպ եէտինճի կիւն բահաթիթտի : Ադամ պապամըղը տախի պէօյլէ եարաթտը . (Եւ ստեղծ Տէր Աստուած զմարդն հող յերկրէ . և փշեաց յերեսս նորա շունչ կենդանի , և եղեւ մարդն հողի կենդանի : Ծննդ. Բ. 7) : Եէրտէն թօփրագ ալըպ ստէմի եարաթտը , վէ եիւղիւնէ տախի իւֆլէյիպ ճան վէրտի . վէ պունա պիր տէ եարտըմճը եափալըմ տէյէրէք սօլ պէօյրիւնտէն Եւսյը եարաթտը , իքիսի պիր թէն իթտի . վէ արթըգ չօղալըն տէտի . Սօնրա՝ ճէննէթտէն գօվտուղունտա , տէտի (հող էիր և ի հող դարձցիս : Ծննդ. Գ. 19) : Թօփրագտան եարատըլտընըլ եինէ թօփրագ օլաճագսընըլ :

Եւ ի թիգատլը դարտաշարըմ, պու սէօզիւն մանէասընը պիր քէրրէ տիւշիւնէլիմ. թօփրագ իտիք եինէ թօփրագ օլաճաղըզ: Տիւնեայէ կէլ-մէզտէն էվիլէլ տիւնեա նէ իտի, այ վէ կիւնէշ նէ իտի, պիլլիրմի իտիք. էօլտիւյիւմիւզտէ տախի եինէ թէնիմիզ էօյլէ հէր շէյտէն պիխապէր օլաճագ տըր: Դաւիթ մարգարէ տախի Սաղմոս տա պունու զիքր իտէյօր, տէյէրէք քի, (Մարգոյ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր. որպէս ծաղիկ վայրի այնպէս ծաղկի. շնչէ ի նմա հողմ, և ոչ է՝ և ոչ եւս երեւի տեղի նորա: Սաղ. ԺԲ. 15): «Ինսանըն էօմիւլ օթ միսալի, գըրլարըն չիչէքէրի կիպի սօլաճագ, վէ եէրէ տէգըիւլիւպ նապէտիտ օլաճագ»: վէ պաշգա եէրտէ տախի, (Տէր ապաւէն եղեր մեր ազգէ մինչեւ յազգ. մինչեւ լերինք հաստատեալ էին, և մինչեւ ստեղծեալ էիր զերկիր և զամենայն տիեզերս յաւիտենից մինչեւ յաւիտեանս դու ես: Սաղ. ԶԹ. 1): Հաղարամ յաչս տեառն որպէս օր երեկի՝ զի էանց. որպէս պահ մի գիշերոյ: Սաղ. ԶԹ. 3): «Եւ Բապպի, սէն պիզէ սըղընաճագ եէր օլտուն սինսիլէտէն սինսիլէյէ. տիւնեա գուրուլմազտան, տաղլար եարատըլմազտան էվիլէլ, թա իպթիտասընտան նիհայէթինէ գատար Ալլահ սէն սին: Սէնին ինտինտէ պին եըլ կէշէն տիւնքի կիւն կիպի տիր» տէյու պույուրուր:

Նէ տիմէք տիր պու աղնայօրմուսունուզ: Պիր ինսան ախշամտան եաթըպ, սապահ օլունճա ու-

եանտըղը կիպի, մահչէր տիվանը տա այնի պու
կիպի, մէղարտա եաթըըքէն սանքի պիր սաաթ
տըր եաթըյօր կիպի ուեանըպ գալգարսըն, պուղ-
տայ իլէ սաման կիպի մահչէր տիվանընտա տա
կիւնահքեար իլէ սալիհ պիրպիրինտէն այըրտ օ-
լուր: Եինէ Դաւիթ մարգարէ սէօյլէր: (Ես նըն-
ջեցի և ի քուն եղէ, զարթեայ և տէր ընդու-
նելի իմ է: Ս-ւ-Գ. Գ. 5): Ույգույա եաթտըմ վէ
գալգտըմ: Ղիրա Բապպի եարաըմճըմ տըր: :
Էֆէնտիմիզ տախի Աւետարանտա պէեան օլուն-
տուղու իւզըէ, պիր ատէմին գըղը էօլմիւշ օլտու-
ղու իչիւն մէրգում աղլամագտա իքէն, Էֆէն-
տիմիզ, (2ի՝ խուովեալ էք և լայք, մանուկն ոչ
է մեռեալ՝ այլ ննջէ: Մ-ւ-Ե. Ե. 39: Եւ եմուտ
իներքս, կալաւ զձեռանէ նորա, և յարեաւ աղ-
ջիկն: Մ-ւ-Ե. Թ. 25): « Նէ աղլայօրսունուղ, տէ-
տի: օ չօճուգ էօլմէտի, ույույօր: » Պէօյլէ տէ-
յիպ էլինտէն թութարագ տիրիլթիպ գալտըր-
տը: Տէֆա Էֆէնտիմիզ Աւետարանտա զիքր ի-
տլյօր շայիրալէրինէ, (Ղազարոս բարեկամ մեր
ննջեաց: այլ երթամ, զի զարթուցից զնա: Բ-վ-
ԺԱ. 11): « Տօսթումուլ Ղազարոս ույումուշ-
պէն օնու ուեանտըրմայա կիտէյօրում: » Եա-
յիրտլէրի տէ, (Ասեն ցնա աշակերտքն: Տէր, ե-
թէ ննջեաց՝ ապա ապրի: Բ-վ-ԺԱ. 12): « Էօյլէ
խսէ ուեանըր, տէտիլէր: » Օյուսա Ղազարոս էօլ-
միւշ իտի, վէ Էֆէնտիմիզ ույումուշ թապիրինի-
գուլլանտը իտի: (Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս

յայտնապէս Ղաղարոս մեռաւ և ես ուրախ եմ :
 ՅՎԻ. ԺԱ. 14) : ՕԼ զէման էֆէնտիմիղ՝ Ղաղարոս
 սուն էօլմիւշ օլտուղունու օնլարա աշիքեարէն
 օէօյլէտի : Պետրոս առաքեալ տախի ումումի մէք-
 թուպունտա շէօյլէ սէօյլէր . (Եւ այս մի՛ լիցի
 ի ձէնջ ծածկեալ սիրելիք : զի մի օր Տեառն իր-
 բեւ զհաղար ամ է . և հաղար ամ իբրեւ զմի
 օր : Բ. ՊԵՊ. Գ. 8) : « Ալլահըն ինտինտէ պին երլ
 պիր կիւն կիպի տիր » :

Այն իթիգատլը քրիստոնեայ դարտաշարքմ,
 տէնիգտէ վափօրու կէօրիւյօրսունուղ քի սու-
 յուն իւզէրինտէ պուղու իլէ եիւրիւյիւպ կիտի-
 յօր : Օ վափօրուն օճաղընտան աթէշ պիր թա-
 րաֆա ալընտա օ վափօր եիւրիւրմի : իշթէ բուհ
 տախի ինսանէ վափօրուն օճաղընըն աթէշի մէսա-
 պէսինտէ օլուպ՝ ինսանտան բուհ չըգաըղը կիպի
 թէն հարէքէթ իտէմէղ օլուր . ամմա բուհ տօղ-
 բու հուզուրու մահշէրէ ուշար :

Պէյթլէրտէ տախի պէեան օլունտուղու իւզ-
 րէ , Դեկոս փատիշահըն կիւնիւնտէ , եէտի գար-
 տաշար փատիշահըն գօրգուսունտան պիր մաղա-
 րատա եաթըպ ույուտուլար . սօնրա ուեանըպ շէ-
 հիրէ կիտէրէք , էքմէք ալմագ իչիւն էքմէքճիյէ
 փարա վէրտիքլէրինտէ , էքմէքճի սիքքէյի թա-
 նըեամպտը . չիւնքի շօճուգլար օ կիւնիւ հէր նէ
 գադար ույուտուգլարընըն իրթէսի կիւնիւ զանն
 իթմիշէր իտի իսէ տէ , հագիգէթ տէ իւշ եիւզ
 սէնէ ույումուլար ըտը : Երեմիա մարգարէնին .

չայերտի Արիմէլէք տախի եւթմիշ իբի սէնէ ին-
ճիր աղաճընըն ալթընտա ուլուլուպ, պիր սաաթ-
լըգ ուլգուտան ուլանըր կիպի գալգ-տը . եւթմիշ
իբի սէնէ էվվէլ աղաճա ասմըշ օլտուղու սեփէթլէ
ինճիրին սուլու տամլայօրընը կէօրտիւ :

Յովհաննէս Աւետարանիչ տախի զիքը իտէր
Յայտնութիւնունտա . (Ես եմ Ա. և ես եմ Ք,
ասէ Տէր Աստուած, որ էն, և որ է՝ և որ գա-
լըցն է՝ Տէր ամենակալ : Յայ. Ա. 8 : Ես եմ ալ-
փա և Օ . սկիզբն և կատարած : Յայ. ԻԱ. 6) :
« Կէօրտիւյիւմ հիքմէթլէրին սահիպի տէր իտի,
պէն իմ Ա վէ Ք էվվէլի վէ ախըրը, պաշանկըճը
վէ նիհայէթի » :

Ախ իթիգատըր ֆրիստոնեայ գարտաշարըմ,
չիմտի պիր զէմանէյէ գալարգ քի չօգ իմանսըղ
ատէմլէր փէյտա օլտու, « Ատամ սէն տէ, ահ-
րէթի ճէննէթի ճէհէննէմի կէօրմիւշ վաճըմը, ին-
սան օթ կիպի կէլիր, օթ կիպի կիտէր » տէր :
Էյ իմանսըղ, պուճա քիթապլարըն հիչ պիրինէ
ինանմազսան, պարի ագլըն իլէ տիւշիւն քի, պէն
անամտան տօղմազտան էվվէլ նէրտէ իտիմ, տիւն-
եա նասըլ չէյ տիր պիլիրմիյիտիմ, պուրայա կէլ-
տիմ տէ պուճալըր կէօրիւյօրում . իշթէ ագլը
պաշընտա օլան պիր ատէմ եալընըղ պուճու տիւ-
շիւնէճէք օլսա, կէօրմէտիյի չէյի եօգ տէմէք
տիվանէլիյինտէն վաղ կէչէր : Ամմա էյէր եինէ
վաղ կէչմէղ իսէ, արթըղ էօյլէ ատէմէ սէօղ
քեար իթմէյիպ, եալընըղ թէճըրիւպէ անը իս-

քեաթ իտէպիլիր քի, փէք ֆէնա պիր հալ տըր : Այնի օ խըզմէթ քեար կիպի քի, պիր հայվանա կէօթիւրէպիլէճէյինտէն զիեատէ եիւք վուրուր . աղասը հէր նէ գատար էօյլէ տավրանմամասը ի- չիւն նասիհաթ իտէր իսէ տէ, տիյնէմէտիյինտէն նիհայէթ գօնագ եէրինտէ հայվանըն սըրթընտա եարէլէր աչըլմըշ օլտուղունու կէօրիւնճէ, աղա- սընըն սէօղիւնիւն սահիհ օլտուղունու աղնար ամ- մա իշ իշտէն կէչմիշ օլուր : Պիր ատամա քէօփ- րիւտէն կէչ, ըրմաղա վուրմա, սօնրա պօղուլուր- սուն տէրլէր, օ տիյնէմէզ ըրմաղա վուրուր, ըր- մաղըն օրթասընա վարտըգլայըն, օ վագըթ իշի տղնար ամմա պէյհուտէ օլուր : Պէօյլէ տէ, էօյլէ ատէմ տախի, չիմտի ինանմատըղը ահրէթէ պիր կիւն՝ վասըլ օլտուղունտա ինանըր ամմա իշ իշ- տէն կէչէր :

Տիւնեա եարատըլայրտան պէրու պու գա- տար պին սէնէ օլտուղու հալտէ, պու սէնէլէր զարֆընտա նէ ատէմլէր կէլմիչէր կիթմիչլէր, վէ- էլան տախի եէվմիյէ վէֆաթ իթտիքլէրինի կէօզ- լէրիմիզ իլէ կէօրիւյօրուզ, եինէ հէր քէս ֆէնա ամէլլէրինտէն ֆէրաղաթ կէլմէյօր . ամմա եարըն օպիր կիւն, աման պաշըմ աղըրյօր, եիւրէյիմ գափանըյօր, էօյիւյօրում տէյէրէք ճան չըգտըզ- լայըն, օ զէման հէր շէյ աշիքեար օլուր :

Ալլահ ազիւմմիւլան, պու տիւնեայը եարա- տալը, եէտի պին պու գատար սէնէ օլույօր, պէշ պին պէշ եիւզ սէքիզինճի սէնէտէ ֆրիստու

տիւնեայէ կէլտի : Սէօյլէր իտի փէյղամպէր քի , (Ահա կոյս յղասցի և ծնցի որդի . և կոչեսցեն զանուն նորա Էմմանուէլ . որ թարգմանի ընդ մեզ Աստուած : Մարթ. Ա. 23) : Տիւնեանըն ախէրինէ եագըն Գրիստոս կէլէճէք տէյու , թամ օ սէնէլէրտէ Գրիստոսուն տիւնեայէ կէլիպ պիր Պիքիրտէն թէն ալբպ՝ փէյղամպէրլէրին հէր տէտիքլէրինին թէքմիլ օլաուղու , ճիւմլէյէ տէ մալիւմ՝ տիր :

Տէմէք տիր քի , Գրիստոսուն կէլտիյի վագըլթլար տիւնեանըն սօնու եագլաշմիշ օլաճագ տըր : Սուրբ Կարապետ տախի , (Ապաշխարեցէք զի մերձեալ է արքայութիւն երկնից : Մարթ. Գ. 2) : « Կէօյլէրին փատիշահլըղը եագլաշտը » : (Ես մկրտեմ ջրով զձեզ յապաշխարութեան , բայց որ զկնի իմ գայ , հղօրագոյն է քան զիս . և ես չեմ բաւական բառնալ զկօշիկս նորա . նա մկրտեսցէ զձեզ ի հոգին սուրբ՝ և ի հուր : Մարթ. Գ. 11) : « Պէն սիղի սու իլէ մկրտել իտիյօրում . ամմա պէնտէն սօնրա կէլէն Հոգին Սուրբ աթէշ իլէ մկրտել իտէճէք » տէյու պույուրմիւշ տուր : Վէ թէքրար Էֆէնտիմիղ քէնտիսի տախի ինճիլի Շէրիֆտէ , (Արարէք այսուհետեւ պտուղ արժանի ապաշխարութեան : Մարթ. Գ. 8) : « Կէօյլէրին փատիշահլըղը եագլաշտը , թէօվպէյէ լայըգ մէյվէլէր կէթիրին » տէմիշ տիր : Մն իքի առաքեալլար տէրիսէն , տիւնեայէ վազ իթտիլէր տէյէրէք , (Զի գալոց է որդի մարդոյ փառօք Հօր

իւրոյ հանդերձ հրեշտակօք իւրովք : (Մատթ. ԺԶ. 27) : « Կէօլէրին փատիշահլըղը , եանի Բապպիմիզ Քրիստոսուն իբրինճի կէլմէսի եազլաշտը » : Վազաա Բապպիմիզ իբրինճի տէֆա կէլէճէյի իչին պիր թարիխ պէեան իթմէտի իսէ տէ , չօդ սէնէլէր կէշտի աղը դալտը տէտի : Էֆէնտիմիզին շայիրտլէրի անըն իլէ պերապէր զէյթինիք տաղընա չըդտըղարընտա , Էֆէնտիմիզէ , (Էւ մինչդեռ նստէր ի լերինն ձիթենեաց , մատեան առ նա աշակերտքն առանձինն և ասէն . տաա մեղ՝ երբ լինիցի այդ , և կամ զինչ նշան իցէ քոյոյ գալտեանն , և վախճանի աշխարհիս : (Մատթ. ԻԴ. 3) : Բայց վասն աւուրն այնորիկ և ժամաւ , ոչ ոք գիտէ՝ ոչ հրեշտակք երկնից՝ և ոչ սրդի . բայց միայն հայր : (Մատթ. ԻԴ. 36) : « Էյ հօճա , պու տիւնեանըն սօնու նէ վագըթ տըր » տէյու սիւալ իթտիլէր . Էֆէնտիմիզ տախի , « Հէր պիր բուհի սիւալը Էօյրէնմէք սիզէ վէրիլտի , տամա պունու պիլմէք վէրիլմէտի , անը փէտէրտէն պաշգա քիմսէ պիլմէզ » տէյու ճէվապ վէրտի :

Էֆէնտիմիզ տիկէր պիր մահալտէ տախի , (Էթէ գիտէր տանուտէրն՝ յորում պահու գող դայ , սկէր , և ոչ տայր աւան հատանել զտանն իւրոյ : վասն այնորիկ և դուք եղերուք պատրաստը , զի յորում ժամաւ ոչ ակն ունիցիք , դայ որդի մարդոյ , (Մատթ. ԻԴ. 43) : « Էվ սահլալի խըրսըղըն հանկը սաաթտա կէլէճէյինի պիլսէ իտի , մալինի չալտըրմայա պրազ մազ իտի » տէտի : Ա՛խ

ի թիգատը Քրիստոնեայ դարտաշարմ, Էֆէնտի-
միզին պու սէօյլէտիյի թէմսիլ՝ էօլիւմ իչիւն տիր
քի, ասլա խապէրսիզէ կէլիր :

Պուռտան դաթինազար, Էֆէնտիմիզ շոյիրտ-
լէրինէ սէօյլէտի, (Ձի բազումք գայցեն յանուն
իմ, և ասիցեն՝ թէ ես եմ Քրիստոսն՝ և զբա-
զումս մալորեցուցանիցեն : Լսելոց էք պատերազ-
մունս՝ և համբաւս պատերազմաց . զգոյշ լերուք
մի՛ խռովեալիք . զի պարտ է լինիլ այնմ ամե-
նայնի : Այլ չեւ է կատարած : Յարիցէ ազգ յաղ-
գի վերայ, և թագաւորութիւն ի թագաւորու-
թեան վերայ, և եղիցին սոլք՝ և սրածութիւնք՝
և սասանութիւնք ի տեղիս տեղիս : (Մատթ. ԻԳ. 5) :
« Շունտան պիլէսինիզ տիւնեա սօնունուն եագ-
լաշտըղնը, օ կիւնլէր եագլաշտըղտա, ինսանն
ֆէնալըղը չօղալաճագ, եալանճը փէյղամպէրլէր
փէյտա օլուպ, Քրիստոս պէն իմ տէյէճէքլէր .
սագըն ինանմայըն անլէրէ, քէնտի մէյլէլէրին-
տէն թանըյըն, տիքէնտէն իւղիւմ թօվլանմաղ .
չօղլարընը ալտաթաճագլար, փատիչահ փատի-
չահ իւղէրինէ դալգաճագ, չօղ եէրլէրտէ գըթ-
լըգ վէ զէլգէլէլէր օլաճագ . օ վագըթ պիլէսինիզ
քի կէօյտէքի փատիչալըգ եագլաշմըշ տըր » :
Էֆէնտիմիզին տիւնեայա կէլտիյի վագըթլար,
տիւնեանըն սօնու եագլաշմըշ օլտուղու հալտէ,
չիմտի քի Քրիստոստան պէրու պին սէքիզ եիւզ
պու դատար սէնէ կէշմիշ տիր, նէ կիւնլէրէ դալ-
մըշ օլտուղումուզ աղնաշըլըր . Ֆիլվագը ինսան-

լարն ամէլէրի պօղուժն ու զօրու, պիւթիւն ֆիթ-
նէ ու ֆիւճիւրէրէ տօլմուշ օլտուղունու կէօրմէ-
յօրմուշուղ: Պիր էլմաս սանտրդտա իքէն, սանտր-
ղա իզղէթ իգրամ օլունուր, լաքին էլմաս սան-
տրդտան չըգտրդտան սօնրա, սանտրղըն նէ ի-
թիպարը դալըր, տէյէրէք, ազիզ Պիքիր վալի-
տէթուլլահա վէ աղիզ սուրբարա քիլիսէլէրտէ
հիւրմէթ վէ բայէթ իթմէք իսթէմէյէն ատէմէր
նէ շաշգըն վէ ֆիթնէ ու ֆիւճուր օլտուղլարը
աննամալըսընը: Էյ եալանճըլար, պու թէմսիլի-
նիզ էֆէնտիմիզ իլէ վալիտէսինէ վէ աղիզ սուրբ-
արա մուլաֆըդմը տըր: Քրիստոս եալընը թէնի
իլէ տէյիլ, բուհու իլէ տախի ազիզ Պիքիր Մա-
րիամըն բահմինտէ տուրտու: հիչ պիր տաէմ
դուղունուն էթի եէնիր ամմա դօյունուն էթի
եէնմէզ տէյէպիլիրմի: Սօրարըմ սիղէ. Ղուկաս
աւետարանիչսէ օգոճմատընըմը, Պիքիր Մարիամ
վալիտէմիզ, Ջաքարիանըն էվինէ կիթտիյինտէ,
եղիսաբէթին բահմինտէ օլան մասում թէվրէնիպ
երիքսէք սէս իլէ, (Եւ իրրեւ լուաւ զողջոյնն Մա-
րիամու եղիսաբէթ, խաղաղ մանուկն յորովայնի
նորա. և լցաւ եղիսաբէթ հոգւով սրբով, և ի
ձայն բարձր աղաղակեաց և ասէ, օրհնեալ ես
դու ի կանայս, և օրհնեալ է պտուղ որովայնի
քո: (Ղ. Կ. Ա. 41): « Գարըլար իշինտէ միւպա-
րէքսին սէն. բահմինին մէյվէսի տէ միւպարէք
տիր, նէտէն օլտու քի բապտիմին անասը պանա
կէլտի », վէ վալիտէսի եղիսաբէթ տախի, « իշթէ

սէնին սէլամընըն սէսի դուլագլարըմա կէլտիքտէ ,
բահմիմտէ օլան մասում սէվինճինտէն սըչրատը ,
նէ մութլու սանա , ճիւմէ սիլսիլէլէր սէնի մութ-
լուլայաճագլար » տիմէտիմի : Պու դատար շաա-
տէթլէր մէյտանտա իքէն , պուլարա տիւրլիւ եա-
լան եանլըչ մանէալար վիրմէք , եալանճը փէյ-
ղամպէրլիք տէյլիմի տիր :

Պու իմանսըղլար՝ վալիտէթուլլահըն թէնի իլէ
կէօյէ չըգտըղլնտ տախի ինանմայըղ տէյօրլար :
Պունուն իչիւն տախի սօրարըմ անլէրէ . դուշտան
տօղան գուշ տէյլիմի տիր . պիր եալրու ուչար
խտէ անասը տախի վաճիպ տիր քի աեաղլարընը
եէրէ գօյմասըն . նասըլ քի փէյղամպէրլէրտէն
սէօյլէնիլէնլէր թամամ օլտու : Էֆէնտիմիղ սը-
փանըն իւղէրինէ պինտիլինտէ , (Ասաղէք դստեր
Սիոֆիլի . ահա թագաւոր քո դայ քեղ հեղ և
հեծեալ յէշ և յաւանակի իշոյ : (Մար. ԻԱ. 5) :
« Էյ Սիօն գըղը , փատիշահըն սըփա իւղէրինտէ
կէլիյօր » տէտի : Պունուն նէ տիմէք օլտուղունու
աղնատընըղմը : Սիօն գըղը վալիտէթուլլահ տըր ,
պիր փատիշահըն վալիտէսինէ հիւրմէթ վէ իգրամ
վաճիպ օլուր տա , կէօյլէր փատիշահընըն վալի-
տէսինէ վաճիպ օլմաղմը . պագ հիլլէքեարլըգ ին-
սանը նասըլ քէնտի լիսանը իլէ տիւչիւրիւր :

Քէղա պու ֆասիտլէր տէրլէր քի Բապպիմիղ
վալիտէմէ տախի սէճտէ իտին , հիւրմէթ իտին
տէյու սէօյլէտլիմի : Պիր փատիշահ տախի վալի-
տէմէ հիւրմէթ իտին տէյու խասսէթէն էմի իթ-

մէջ ամմա երնէ հիւրմէթ վէ բիայէթ օլունուր ,
վէ հիւրմէթ իթմէք տախի վաճիպէտէն տիր :
Քէզա , Յովսէփ Մարիամըն նիշանըսը օլտուգճա
միւմքլինմի տիր քի լուհ էնիպ Պիքիրտէն թէն ա-
լլպ տիւնեայէ կէլտին տէրէր : Կէօրտիւնիւղմի
պու ագըլսըղլարըն պիր դապահաթը տահա : Յով-
հաննէս առաքեալ պիրինճի ումումի մէքթու-
պունտա զիքր իտիօր տէյէրէք , (Սիրելիք՝ մի ա-
մենայն հոգւոյ հաւատայք , այլ ընտրեցէք զհո-
գիսն՝ եթէ յԱստուծոյ են . զի բաղում՝ սուս
մարգարէք ելեալ են յաշխարհ : (Թղթ. Գլ. Դ. 1) :
« Եւս սէվկիւլիւլէր , հէր բուհա ինանմայըն . բուհ-
լարը սընայըն Սլահատանմէ տըր . չիւնքի տիւն-
եայէ չօգ եալանճը փէյլամպէրլէր փէյտա օլ-
տու վէ տահա տա օլաճագ » : Պօղոս առաքեալ
տախի պիրինճի մէքթուպունտա , (Գնալ ձեզ ար-
ժանի տեառն յամենայն հաճութեան , յամենայն
գործս բարութեան պողաբերք՝ և աճեցունք դի-
տութեամբն Աստուծոյ : (ՊԵՂ Ա. 10) : « Կիւնլէրի-
միդի սաթըն ալալըմ . Բապպիմիդին բատէթինի
ազըլ իլէ ֆէհմ՝ էյլէյին , քէնախնէ լայըգ մէյ-
վէլէր կէթիրին » :

Ինճիլի Շէրիֆտէ Էֆէնտիմիլ պույուրույօր-
քի , (Յայնմ՝ աւուր դիտասլիք դուք՝ զի ես ի հօր
իմում , և դուք յիս , և ես ի ձեզ : Որ ունի ըզ
պատուիրանս իմ և պահէ զնոսա , նա է՝ որ սիրէ
զիս : և որ սիրեն զիս՝ սիրեցի ՚ի հօրէ իմմէ -
և ես սիրեցից զիս և երեւեցուցից նմա զիս) :

(Յ՝Է. ԺԴ. 20) : « Հէր քիմ քի պէնիմ թէնպիհ-
լէրիմի թուծար իսէ օ պէնտէ տիր պէն օնտա » :
Էյ իմտի սօրարլմ սիղէ , պու դատար աղիղէր
մարտիրոսլար պու դատար դանլար տէօքէրէք
էղիյէթլէր չէքէրէք Ալլահն թէնպիհլէրինի եէ-
րինէ վարտըրմլլար իսէ , օնլարըն վաղ իթտիյի
նօմսլար տախի թարաֆը Հազգտան օլմաղ մլ :
Պիր փատիչահ քէնտիսինէ պիրիսինի վէքիլ նասպ
ու թայեխն իյլէտիքտէ , օ վէքիլին վաղ իթտիյի
նիզամա քլմ իթաաթ իթմէղ . վէ օնա իթտաթ
իթմէք՝ փատիչահն քէնտիսինէ իթտաթ իթմէք
տէյիլ մի տիր : Պիրտէ պու ֆասիտլէր տուրուր-
լարտա , Ալլահ օրուճ փէհրիզ թուծուն տէյու
էմր իթտիլ մի քի թուծալմ տէրլէր , հաթթա
եինէ պու սէօղլէրի տախի եաղնըլ աըր . (Յայն-
ժամ վարեյաւ Յիսուս յանապատ ի հոգւոյն փոր-
ձիլ ի սատանայէ : Եւ պահեալ զքառասուն տիւ
և զքառասուն գիշեր՝ ապա քաղցեալ : (Մ՝ԴԷ .
Դ. 1) : Զիրա էֆէնտիմիղ չէյթանտան իվղալան-
տըղընտա տաղս չըգըպ դըրդ կինն օրուճ թուծ-
տու : Աւետարան պույոլըրմայօրմու քի , (Սյլ դու
յորժամ պահիցես , օժ զգլուխ քո . և լուա զե-
րեսս քո . զի մի՞ երեւեսցիս մարդկան իբրև
զպահող : (Մ՝ԴԷ . Զ. 17) : Օրուճ թուծտուղուն
վադըթ օլմայաքի պէտ չէհրէ իտէսին տէյու պու-
նու սէօլլէտի : Էֆէնտիմիղէ պիր ճինլի չօճուգ
կէթիրտիքլէրինտէ , էֆէնտիմիղ չօճուգտան ճինի
չըգարըպ խէլաս իյլէտի . օ վադըթ շայիրտլէրի

էֆէնտիմիդէ տէտիլէր . (Մատեաւ այր մի՝ ի ծունր իջանէր և ասէր . տէր ողորմեաց սրբւոյ իմում . զի լուսնոտի՝ և չարաչար հիւանդանայ . բազում անդամ անկանի ի հուր՝ և երբէք ի ջուր : Եւ մատուցի զնա աշակերտացն քոց՝ և ոչ կարացին բժշկել : Պատասխանի ետ Յիսուս՝ և ասէ . ո՞վ աղբ անհաւատ և թիւր . մինչև ցերբ իցեմ ընդ ձեզ . մինչև ցերբ անսայցեմ ձեզ . աժ զնա առ իս : Եւ սաստեաց ինա Յիսուս՝ և ել ի նմանէ դռն . և բժշկեցաւ մանուկն ի ժամէն յայնմանէ : Յայնժամ մատեան աշակերտքն առանձինն . և ասեն ցՅիսուս . մեք ընդէր ոչ կարացոյք հանել զնա : Եւ նա ասէ ցնա . վասն թերահաւատութեան ձերոյ : Ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ունիցիք հաւատս քան զհատն մանանխոյ , ասասջիք լերինս տոյսորիկ՝ փոխեաց աստի անդր , և փոխեսցի . և ոչինչ անհնարին լինիցի ձեզ : Բայց այս աղբ ոչ ելանէ՝ եթէ ոչ աղօթիւք և պահովք : (Մ-րէ . Ժէ . 14) : Եւս հօճա , սէն պիղէ հէր հիւքիւմէթի վէրտին . Էօլիւլէրի տիրիլտիյօրուզ տա , պու չօճուղուն ճինինի նիչին չըդարամաւորդ տէտիլէր իսէ , էֆէնտիմիդ տախի պու ճին օրուճ վէ իպատէթտէն պաշգա շէյ իլէ չըգմազ տէյու ճէվապ վէրտի :

Էֆէնտիմիդ քէնտիսի իպատէթ իտիպ օրուճ թութուղու իչին սուրբլար տախի օնուն բուհու գուվիլթի իլէ բերհիլ վէ օրուճ ուսուլինի վաղ իթտիլէր : Եինէ Էֆէնտիմիդ Աւետարանտա , (Մի հոգայք վասն ոգւոյ ձերոց , զինչ ուտիցէք , կամ

զինչ բմոյիցէք . և մի՛ վասն մարմնոց ձերոց՝ թէ
զինչ ապանիցիք . ո՞չ ապաքէն ոգի առաւել է՝ քան
զկերակսր՝ և մարմին քան զհանդերձ : (Մատթ. 23.
25) : « Եւ՛ դուլար , նէ եէյէլիմ վէ նէ իչէ-
լիմ տէյու թէլաշ իտէրսինիզ , ճան թաամոան
տահա իյի տէյիլ մի տէր » տէյու պույուրուր :
Եսոյի մարգարէ տախի . (Եւ կոչեաց տէր Սարա-
ւովթ յաւուր յայնմիկ լալումն և կոծումն և աշ-
խարումն և գերծումն և զգեծումն քրձի : Եւ
նորս արարին ուրախութիւն և ցնծութիւն . սպա-
նանէին զուարակս և զենունն ոչխարս , զի կերի-
ցեն միս՝ և արբցեն գինի . և ասացեն՝ կերիցուք
և արբցուք՝ քանզի վաղիւ մեռանիմք : (Եսայ . Իբ .
12) : « Բապպի՛ սիղի չուլ կիյինիպ գուշանբպ եաս
իթմէյէ տավէթ իթտի . ամա սիղ տէրսինիզ քի
սըղըր քէսէլիմ , գոյուն պողալայալըմ , էթ եէ-
յէլիմ , շարապ իչէլիմ , զիրա եարըն էօլէճէյիլ »
տէյու եազար :

Էֆէնտիմիղ պույուրույօր , (Մտէք ընդ նեղ
դուռն . քանզի ընդարձակ է դուռնն . և համար-
ձակ ճանապարհն՝ որ տանի ի կորուստ . և բա-
զումք են որ մտանեն ընդ նա : Քանզի անձուկ է
դուռնն՝ և նեղ ճանապարհն որ տանի ի կեանս .
և սակաւք են՝ որ գտանեն զնա : (Մատթ. Է . 13) :
« Տար գափուտան կիրին , զիրա խէլասլըղա կէօ-
թիւրէն գափու օ տուր . գայըպլըղա կէօթիւրէն
գափու իսէ կէնիշ տիր » : Կէօրտիւնիւղ մի գար-
տաչարըմ , օ տար գափուտան կիրէն քիմ տիր .

արգասնտա քիւրքիւ իլէ ճէպի տօլու ալթուն իլէ կէզէնլէր մի, եօգսա Պօղոս առաքեալըն գալլին. ճէ, քէնտի քէնտինէ ալւշիւնիւպ տէ՝ Աճայի՛պ, պէնի եարատան այաղընտա չարըղըլա տաղտան տաղա եայան եիւրիւմիւշ, պանա տա Փարզ տըր քի Փուգարաճա էօմր կէչիրէյիմ, օրուճ վէ փէր-հիզ թութայըմ՝ ճէֆա չէքէյիմ տէյերէք Ալլա-հըն էմլինի իճրա իտէնլէր մի. հա՛նկը աղա տըր օ քի Դուշագլարընա պիր տիւղիյէ, Պէնտէն դօր-գուն, պանա հիւրմէթ վէ բիայէթ իտին տէյու թէնպիհ իտէր. եախօա հա՛նկը խըղմէթքեար տըր օ քի, Աղամ պանա հէր եափաճաղըմ շէյի այըը այըը հէր վագըթ թարիֆ իթսին տէ էյլէ եա-փայըմ տէյու տուրսուն:

Խիւլասա, սուրբլար հէր ատէթ վէ նօմսու Ալլահըն ինճամը մախսուսէսի իլէ թէէսսիս իթ-տիլէր. պու եապանճը փէյղամպէրլէր իսէ, Պիղ սուրբլարը թանըմայըղ, օնլար քէնտի ճանլարընը գուրթարմըլլար տէրլէր: Պիր աղաճըն մէյվէսի նէրէսինտէ պիթէր, քէօքիւնտէ՛ մի, եօխսա տալլէրլինտէ մի. ճիւմէյէ մուլիւմ տիւր քի, հէր նէ գատար տալլէր գուլվէթի քիւթիւքտէն ալըրլար իսէ տէ, մէյվէ քէօքտէն թօփլանմայըպ տալլէրտէն թօփլանըր: Ասըլ մէյվէ աղաճը էֆէն-տիմիղ տիր, տալլէրի՝ աղիզլէր վէ փէյղամպէրլէր տիր: Պօղոս առաքեալ Բօմալըլարա եազտըղը մէքթուպունտա շէյլէ սէյլէր, (խիկ եթէ սկիղըն սուրբ է՝ և զանկուածն, և եթէ արմասն՝ ապա

և ոստքն : (Հով. ԺԱ. 16) : « Մոյա աղիղ խէն՝
խամուրու տախի աղիղ օլուր . քէզք աղիղ խէն՝
տալը տախի աղիղ տիր » :

Էկէր պիր ատէմ ըիծալա քիպարա հիւրմէթ
ըիայէթ իթմէյէճէք օլուրսա , փատիշահըն հու-
ղուրունա չըգապիլիրմի :

Ես իթիգատլը գարտաշարըմ , պիր ագըլլը
ուսթա՝ թէգկեահատարընա , « Կէօրէյիմ սէնի ,
էօթէքի պէրիքի տօլանտըրըճըյա գափըլմա » տէ-
յու թէնպիհ իտէր . հալ պու քի տօլանտըրըճը
կէլտիյինտէ թէգկեահատարա , « Պէն սէնի տօլան-
տըրմայա կէլտիմ » տէմէյ . հաթթա նէ գատար
կիւզէլ վէ էյի սըֆաթլար վար իսէ , օնլարը քէն-
տիսինէ մախսուսլանտըրըր . արթըդ օ տօլանտը-
րըճը քէնտիսինի նէ գատար էյի ատէմ կիպի
կէօթէրէճէք օլսա , օնա ալտանմամագ թէգ-
կեահատարըն ագըլնսան մէնուլթ տուր : Պիր պի-
նանըն վագաա պաշըճա խասսէսի՝ թէմէլի վէ
տիվարլարը տըր , անճագ օ պինանըն քինէտլէրի
վէ տիրէքլէրի սէզքիւլիւս գալտըրըլաճագ օլսա ,
օ պինանըն ալթընտա տուրուլմաղ օլուր : Պու-
նուն կիպի տէ վալիտէթուլլահը , փէյղամպէր-
լէրի , աղիղլէրի թանըմամ տիմէք խաթասընա ,
թէօվպէ , Ալլահը տա թանըմամ տիմէք օլուր :

Կէլէլիմ իպատէթխանէլէրէ : Գափուտան ի-
չէրի կիրտիյիմիզտէ օլ պատկերլէրէ մուճ եագըպ
սէճտէ իտէյօրուղ . տիյնէյին օնուն տա մանէասը
նէ տիր : Պիր փատիշահըն ատէմլէրի սէֆէրէ կի-

տիպ փատիշահներն ուղղունա ճաննը ֆէտա ի-
տերէր , հանկըսը պէօյլէճէ գան աեօքերէք տիւշ-
մէնէ զալէպէ իտէր իսէ , օ աղբէր մանսուպ վէ
րիւթպէ ալլապ , թասվիրի չըգար . վէ պու խու-
սուտտա օլ աղբէր ճիւմէյէ պիր խարէթ վէ թէշ-
վիգ օլուր : Իշթէ օլ թասվիրլէրտէ կէօրախիւ-
միւղ աղիղլէր տէ պու գապիւտէն տիրլէր : Պիղ
անլէրէ Ալլահըմըղ տըր տիյէմէյիզ , իլլա պիղէ
իպլէթ վէրիճի օլտուգլարը իշիւն հիւրմէթ իտէ-
րիղ : Նասըլ քի թէվրատը Շէրիֆտէ եազըլը տըր ,
(Էւ առաքեալ տէր ի ժողովուրդն օձս կատորիչս ,
և հարկանէին զժողովուրդն . և մեռաւ ժողովուրդ-
բազում , յորդուցն իսրայէլի : Էւ ասէ տէր ցՄով-
սէս . արա դու քեզ , և դիցես զնա ի վերայ նշա-
նակի . և եղիցի , յորժամ հարկանիցէ օձ զմարդ ,
ամենայն օձահար որ տեսանիցէ զնա՝ կեցցէ :
(ԹԻՒՅ. ԻԲ. 6-8) : Բապպի օլ սէրթ պօյունլու Էա-
հուտի ճէմատթընա գաղէպ օլմադ իշիւն կէօյտէն
երլան եաղտըրըպ չօլունու թէլէֆ իթտի , սօնրա
Մովսէսէ տէտի քի , պագըրտան պիր երլան եափ
պիր աղաճըն իւղէրինէ մըխլայըպ եիւքսէք պիր
մահալէ վաղ էյլէ քի , հէր քէս անը կէօրախիւ-
լէրինտէ իպլէթ ալսըն :

Էֆէնտիմիղ Բեթղիհէմտէ տօղտուղունտա ,
երլտըղըն գըլաղուղլուղու իլէ իւշ փատիշահլար
կէլիպ՝ քիւնլիւք վէ ասըլպէնտ հէտիյէ սունտու-
լար : Փատիշահլար փատիշահընա օ հէտիյէլէրին
նէ լուղումի վար ըտը . ֆագաթ օ՝ օնլարըն օնա

օլան հիւրմէթլէրինէ պիր նիշանէ իտի : Ինճիլի Շէրիֆտէ եաղար քի , Պիր տուլ գարը թապաղա պիր փուլ պրրադմասըյա , Էֆէնտիմիլ շայիրտլէրինէ տէօնիւպ , (Կայր Յիսուս ընդդէմ գանձանակին . տեսանէր թէ զիւրդ ժողովուրդն արկանէր պղինձ ի գանձանակն , և բազում մեծատունը արկին բազում ինչ : Եկն այլի մի , և արկ երկուս լումնյո . որ է նաքարակիտ մի . և կոչեցեալ առ ինքն զաշակերտան , ասէ ցնոսա : ամէն ասեմ ձեզ , զի այրին այն տառապեալ շատ արկ քան զամենեւեան՝ որ արկին ի գանձանակն : Քանզի ամենեքին յաւելորդաց իւրեանց արկին . այլ նա ի չքաւորութենէ իւրմէ՝ զամենայն ինչ զոր ունէր՝ արկ գոյիւ չափ զկեանս իւր : (Մ-Է. ԺԲ. 41) : Սահիհ վէ սահիհ սէօյլէրիմ սիղէ քի , տէտի , պու գարը ճիւմլէսինտէն չօգ վէրտի . զիրա տիկէրլէրի վարլըգլարը չօգ օլտուղու իչիւն վէրտիլէր , ամմա պու գարը պիւթիւն օլանճա վարիյէթ ինի պախշէյլէտի :

Եւ իթիգատլը գարտաշարըմ , Ինճիլի Շէրիֆ տէօրթ Աւետարանիչէ միւնգասէմ տիր . վէ պու տէօրթ Աւետարանիչ տախի պիրէր հէյնէթ իլէրէսմ օլունուրլար , եանի՝ էօքիւղ , արուան , գարագուշ վէ իրի գանատլը մէլայիք : Պունլարըն մանէասը շու տուր քի , էօքիւղ պօյունտուրաղը պօյնունա թագըպ հիչ պիր թարաֆա պագմագսըղըն թարլայը սիւրէր կիտէր : Արսլան՝ ճէմիի հայվանտիլարտան գուվվէթլի վէ երթթընը արը : Գարագուշ՝ ճիւմլէ գուշարտան եիւքսէք ուշար , իքի գանատլը

մէլայիդ տախի էպէտի ճէննէթտէ տէվրան սիւրէր :
 Իմտի օգույսւպ տիյնէյիպ ֆարգ իթտիք մի
 քի էֆէնտիմիդին պույուրտուղունա կէօրէ տիւն-
 եանըն տէվրինին չօղու կիտիպ աղը գալմիշ տըր :
 Պունլարըն ճիւմէսինտէն շու նէթիճէյի չըդալա-
 ճաղըմ քի, նասթլ Խարատան պիդի եօգտան խալգ
 իթտի իտէ, գուրթարըճըմըղ Գրիստոս տիլ իլէ
 թարիֆ օլունմաղ մէրթէպէտէ թէնէղղիւլ իլէ
 ինսան օլուպ գուլլարընա իպրէթ օլմադ իչին
 տիւրլիւ էղիյէթէր չէքտի իտէ, վէ անըն սուրբ-
 լարը տախի նիճէ ճէֆալէր չէքիպ դանլար տէօ-
 քէրէք ճանլարընը գուրթարտըլար իտէ, պիդտէ
 անլէրին գօյաուգլարը նիղամլարա իթաաթ իտէ-
 րէք Ղուկաս կիպի էօքիւղ օլուպ նօմսուս պօյ-
 նումուղա թադըպ Ալլահըն թարլաւընը սիւրէլիմ :
 Մարկոս կիպի օլուպ չէյթանէ դարչը գօյալըմ :
 Մատթէոս կիպի սէմատէն ուչարագ կէօյլէրէ չը-
 դալըմ : վէ Յովհաննէս կիպի իքի գանատըլ մէլա-
 յիք մագամընտա էպէտի ճէննէթտէ սէֆա սիւ-
 րէլիմ : Իշթէ դարտաչլարըմ, նասըլ քի կէօյտէ
 մէլայիքէր Ալլահըն էմրինի իճրա իտէրլէր իտէ,
 պիդտէ եէր եիւղիւնտէ իճրա իտէլիմ : Պունլարա
 ինանմայանլար էօլիւմ ստաթընտա միւճէրլէտ
 վուգուֆ օլաճագլար :

Պէնդէյ

Օլանէս Կոմճընը

UNIVERSITY OF MICHIGAN

3 9015 10069 7732